

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Katedra geografie

Bc. Marek Čermák

**Sport a město Olomouc: příspěvek ke
geografii sportu**

Diplomová práce

Vedoucí práce: doc. RNDr. Václav TOUŠEK, CSc.

Olomouc 2012

Prohlašuji, že zadanou diplomovou práci jsem vypracoval samostatně pod vedením doc. RNDr. Václava Touška, CSc. a, že veškerou použitou literaturu a zdroje jsem uvedl v seznamu použité literatury a použitých zdrojů.

V Olomouci dne 18. 4. 2012

.....
podpis

Rád bych na tomto místě poděkoval panu doc. RNDr. Václavu Touškovi, CSc. za poskytnutí rad a připomínek při tvorbě a zpracování této diplomové práce. Dále děkuji Mgr. Petru Šimáčkovi při vytváření a distribuci dotazníkového šetření. Panu Bc. Vojtěchu Halovi, vedoucímu oddělení sportu magistrátu města Olomouce a panu Ing. Stanislavovi Losertovi z oboru koncepce a rozvoje magistrátu města Olomouce, za poskytnuté rady a pomoc při tvorbě diplomové práce.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Marek ČERMÁK**
Osobní číslo: **R09879**
Studijní program: **N1301 Geografie**
Studijní obor: **Regionální geografie**
Název tématu: **Sport a město Olomouc: příspěvek ke geografii sportu**
Zadávající katedra: **Katedra geografie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

- a) rešerše literatury k problematice geografie sportu
- b) analýza vybavenosti města sportovními zařízeními
- c) analýza úspěšnosti sportovních klubů v hierarchii dlouhodobých soutěží včetně návštěvnosti
- d) příprava dotazníkového šetření ve věci zkoumané problematiky, jeho realizace
- e) vyhodnocení dotazníkového šetření
- f) zobecnění poznatků

Rozsah grafických prací: **Podle potřeb zadání**

Rozsah pracovní zprávy: **20 000 - 24 000 slov**

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

Bale, J. (2003) Sports geography

Hopkins, J (2008) The theater of sport

Dejonghe, T. (2008) Editorial: Sport geography

Hala, V. (2008) Nástin koncepce financování tělesné kultury a sportu

Hrouda, M. (2004) Historie fotbalu v Olomouci od vzniku Československa do konce 20. století

Choutka M. (2004) Olympismus

Vedoucí diplomové práce: **Doc. RNDr. Václav Toušek, CSc.**

Katedra geografie

Datum zadání diplomové práce: **24. listopadu 2009**

Termín odevzdání diplomové práce: **10. dubna 2011**

L.S.

Prof. RNDr. Juraj Ševčík, Ph.D.

děkan

Doc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D.

vedoucí katedry

V Olomouci dne 25. listopadu 2009

Obsah

1. Úvod.....	8
2. Rešerše literatury v problematice geografie sportu	11
3. Metodika	16
3.1. Sportovní kluby v Olomouci.....	16
3.2. Sportovních zařízení v Olomouci	17
3.3. Průzkum identifikačních údajů respondentů.....	18
4. Historie sportovních klubů v Olomouci, jejich návštěvnost a úspěchy	23
4.1. Sport jako zastřešující prvek.....	24
4.2. Sportovní organizace na území města Olomouce.....	25
4.2.1. Sokol Olomouc	25
4.2.2. Historie kopané v Olomouci	27
4.2.3. Historie hokeje v Olomouci.....	32
4.2.4. Historie ženské házené v Olomouci.....	35
4.2.5. Historie ženského volejbalu při Sportovním klubu UP v Olomouci	36
4.2.6. Historie ženského basketbalu v Olomouci.....	37
4.2.7. Historie boxu v Olomouci.....	38
4.2.8. Sportovní klub Univerzity Palackého v Olomouci.....	41
4.2.9. Tělovýchovná jednota MILO Olomouc.....	42
5. Analýza vybavenosti města Olomouce sportovními zařízeními.....	48
5.1. Obecná charakteristika sportovních zařízení	48
5.2. Porovnání sportovní vybavenosti města Olomouc s vybranými krajskými městy	49
5.3. Financování vybraných sportovních areálů a sportu v Olomouci	51
5.4. Charakteristika vybraných sportovních zařízení v Olomouci.....	54
5.4.1. Aquapark.....	54
5.4.2. Plavecký stadion Olomouc	56
5.4.3. Zimní stadion	57
5.4.4. Sportovní hala Univerzity Palackého	58
5.4.5. Andrův stadion.....	58
5.4.6. Sportovní hala dámského házenkářského klubu Zora Olomouc	60
5.4.7. Cyklistické stezky v Olomouci	60
6. Přístup obyvatel Olomouce ke sportu	64
6.1. Charakteristika oslovených respondentů dle strukturních znaků	64

6.2. Charakteristika oslovených respondentů dle jejich aktivního přístupu ke sportu	68
6.3. Hodnocení dotazníkového šetření z hlediska druhu provozovaných sportovních činností a doby strávené aktivním pohybem.....	71
6.4. Hodnocení dotazníkového šetření z hlediska spokojenosti se sportovním vyžitím	72
6.5. Hodnocení dotazníkového šetření z hlediska doby dojížděky za uskutečněním sportovních aktivit a volby dopravního prostředku	73
6.6. Hodnocení dotazníkového šetření z hlediska diváckého přístupu ke sportu	75
6.7. Hodnocení dotazníkové šetření dle přístupu obyvatel městských částí Olomouce ke sportu.....	77
7. Závěr	80
Shrnutí.....	83
Summary	83
Seznam literatury:	85
Seznam příloh:	95

1. Úvod

Pojem sport má mnoho definic, ve většině z nich je popisován jako pohybová činnost soutěžního charakteru provozována podle určitých pravidel či konvencí. Závodní nebo v dnešní terminologii často používaný vrcholový sport je popisován snahou po nejlepším nebo nejvyšším tělesném výkonu a po vítězství nad soupeřem.

Dnešní podobě sportovních činností, tak jak je zná každý z nás, ať už je sportovcem aktivním nebo se o sportovní dění zajímá jako divák či pozorovatel předcházela dlouhý vývoj. Závodní tělesná cvičení byla provozována ve všech historických obdobích lidských dějin a u všech národů. Provozování určité pohybové činnosti sloužilo zejména jako praktická příprava k boji a jeho symbolickému obrazu. Už starověcí Peršané, Syřané nebo Babyloňané pořádali určitou formu loveckých her za účelem přípravy na boj s nepřítelem. Sportovní činnost se přenesla i do dalších starověkých říší, například v Egyptě při velkolepých slavnostech prezentovali své pohybové dovednosti tanečníci, artisté, žongléři či zápasníci. Nový rozměr dalo sportu a pohybové činnosti antické Řecko, olympijské hry měly zušlechťovat nejen tělo, ale také ducha účastníků, sportovní klání jsou poprvé řízena pravidly a regulemi. V programu her byly sporty, jejichž určité modifikace nalezneme i v programu dnešních olympijských her, jako je běh, hod oštěpem, hod diskem, plavání, jízda na koni a další. Římská říše přejala prvky antického Řecka a hry rozšířila o výše zmíněné činnosti zaměřené na přípravu vojska k boji. V počátečních fázích středověku byla pro sportovní klání charakteristická tzv. patronátní kultura, ta spočívala v konání nejrůznějších soutěží, kterých se účastnili poddaní zastupující své pány. Tento způsob soutěží později nahradila klání, v nichž se mezi sebou utkávaly cechy (pekaři, kováři, mlynáři, kameníci a další). Ve 14. Století poprvé objevuje termín „*sport*“ a shrnuje činnosti, jejichž účelem je aktivní nebo divácká zábava, rozptýlení a jakési uvolnění ve volném čase.

Novověký sport se postupně vyvíjí právě ze starověkých tělesných cvičení a různých lidových her v průběhu 19. století. (Choutka & Dovalil, 2004)

V současné době je pojem sport chápán jako zastřešující prvek, který sdružuje tělesnou výchovu, pohybovou rekreaci a sport jako takový. V roce 1992 Česká republika přijala Evropskou chartu sportu, zde je sport definován jako všechny formy tělesné činnosti, které ať již prostřednictvím organizované účasti či nikoli – si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních (MŠMT, 2006).

Samostatná tělesná výchova je definována jako pohybová aktivita, která je ve své podstatě povinná (ve škole, v armádě) a napomáhá celkovému tělesnému rozvoji jednotlivce. Dále by měla být základním stavebním kamenem k vytvoření vztahu k pohybu jako součásti životního stylu. Pohybovou rekreaci (Choutka & Dovalil, 2004) popisují jako zájmovou, ve volném čase prováděnou pohybovou činnost, která mimo jiné slouží k udržení a obnově jak fyzických, tak psychických sil. Sport byl charakterizován jako dobrovolná pohybová aktivita, motivovaná snahou dosáhnout co maximální výkonnosti, rozvíjené v tréninku a demonstrované při sportovních kláních v soutěžích (Choutka & Dovalil, 2004).

Sport bývá označován jako „nevážná - postradatelná“ součást lidského života. „Nevážná“ součást života by měla člověka uklidňovat a osvobodovat jej od každodenního tlaku, od „vážných“ součástí života, které zajišťují samotnou existenci člověka (Machát, 2009). Sport je častou, doslova únikovou cestou do intimního soukromí, ve kterém člověk nachází možnost seberealizace. Z psychologického hlediska je sport uklidňujícím faktorem, jeho znakem je svoboda, zejména svoboda zúčastnit se. Sport přináší chvíle dramatické a plné napětí, ale také uklidňující okamžiky a vyrovnaní naší psychiky.

Aktivní provozování určité sportovní činnosti je pro svou pestrost, zajímavost a šíři záběru velkým lákadlem pro velkou část populace, v současné době je to jeden z hlavních znaků moderního aktivního stylu života.

Z nepřeberného množství možných sportovních aktivit si v dnešní době každý jedinec může vybrat tu, která nejlépe odpovídá jeho možnostem, dovednostem, představám nebo potřebám. Nejoblíbenější úrovní sportu je sport rekreační, je velmi snadno přístupný a pro svou osobní flexibilitu je nejvíce využíván. Rekreačního sport je rozšířen napříč všemi věkovými skupinami, lze jej provozovat nejen v organizovanou formou v různých oddílech, klubech, sdružení nebo zájmových sdružení, ale také formou individuální. Ústředním motivujícím prvkem rekreačního sportu je pohybová aktivita v příjemném prostředí (sociálním, přírodním), zdravý způsob života a udržení či zlepšení aktuálního zdravotního stavu (Choutka & Dovalil, 2004).

Hlavním cílem diplomové práce bylo zjistit vztah a postoj obyvatel města Olomouce k aktivnímu pohybu a tento vztah popsat, ať už z pohledu aktivního sportovce, nebo z pohledu divácky zaměřeného jedince.

Prvním dílčím cílem práce bylo čtenářům poskytnout pohled do historie a počátků organizovaných sportovních hnutí v Olomouci. Ve výběru nejpopulárnějších, z historického i současného hlediska nejúspěšnějších sportovních oddílů, byla snaha poskytnout čtenáři podrobnější nástin historie, struktury, popularity a současného postavení sportovních klubů v Olomouci.

Druhým dílčím cílem bylo čtenářům nastítnit zejména způsob financování sportovních objektů z rozpočtu města, popsat vznik a vývoj veřejností nejvyužívanějších sportovních zařízení, rozebrat jejich charakteristiku, současný stav, případně plánované opravy a rekonstrukce.

2. Rešerše literatury v problematice geografie sportu

Ačkoliv se pojmy sport a geografie na první pohled mohou zdát neslučitelné, opak je pravdou. Ve sportu se totiž odráží fenomény naší doby. Částečné opomíjení sportovních geografů a jejich studií se postupem času začíná vytrácet, vždyť sport je nedílnou součástí společenského, kulturního a hospodářského života. A v současné době je mu přisuzován stejný význam jako zaměstnání, rodině, umění. (Hopkins, 1995) Stává se také důležitým vzdělávacím prostředkem či pomůckou, která napomáhá při výuce nepřeborného množství zeměpisných pojmů. Nejen celosvětově významné sportovní akce a události nabízejí velké příležitosti pro rozvoj geografického bádání ve spolupráci s ekonomy, sociology, urbanisty a dalšími vědeckými pracovníky (Bale, J. 2003).

Sportovně – geografické studie nejsou v celosvětovém měřítku novým pojmem. První geografickou publikací, v níž je provázanost sportu s geografii zmiňována, je *Geographie Universelle* z roku 1879. Jeden z autorů, Elisée Réclus, se v jedné z kapitol tohoto rozsáhlého geografického díla zabývá teoriemi vzniku kriketu (Réclus, in Bale & Dejonghe, 2008). Dalším významným počinem byla publikace článku *The Geography of Games* v *National Geographic* z roku 1919, v němž americký geograf J. R. Hilderbrand popisuje, jak se jednotlivé sporty typické pro různé národy podílejí na tvorbě historie těchto národů (Hilderband, in Bale & Dejonghe, 2008). Spojení sportu a geografie se prohlubuje i nadále a v roce 1940 v americkém časopise *American Journal of Education* vychází článek zabývající se zeměpisným původem profesionálních baseballových hráčů. Tato studie se zabývá specifikacemi odlišností jednotlivých států USA ve výchově budoucích špičkových baseballových hráčů. (Bale, J. 2003) Z ní metodicky vychází finský geograf Jokl ve své práci, která rozebírá zeměpisný původ účastníků Olympijských her v Helsinkách v roce 1952. Tato studie je revoluční v tom smyslu, že klade mnohem větší důraz na prezentování výsledků ilustrovanou podobou grafů, tabulek a statistik a jejich následném komentování (Jokl, E. 1956). Celkový pohled na Joklovu studii odráží určitou změnu vnímání geografie, potažmo

sportovní geografie v 50. letech 20. Století, způsobenou tzv. „kvantitativní revolucí“, spojenou s pronikáním výpočetní techniky a matematických metod do geografie. Obdobně řešenou prací byla studie dalšího amerického geografa Johna Rooneyho, který se v roce 1960, podobně jako článek v *American Journal of Education* o 20 let dříve, zabývá geografickými odlišnostmi v původu profesionálních hráčů amerického fotbalu a jejich „migračních“ cest ze středních škol na vysoké školy (Rooney, J. 1969). Burley v roce 1966 vyslovuje myšlenku, že by se pozornost geografů měla více zaměřit na amatérsky provozovaný sport, jelikož je v něm angažována větší část populace a tak sebou nese větší sociologické dopady na společnost. Tento názor vychází z teorie, že sport a geografie by měly mít silné vzájemné vztahy, dále napojené na ekonomii, historii, sociologii a další vědy (Burley, T. 1966).

Za opravdového průkopníka sportovní geografie je považován anglický geograf John Bale, působící na univerzitě v britském Keelu. Ten je autorem mnoha publikací a odborných článků zabývajících se provázaností sportu a geografie. Jako příklad je dobré uvést patrně dvě nejdůležitější. První je publikace „*Geography and football*“, která se zaměřuje na možnou provázanost výuky zeměpisu se znalostí fotbalových klubů, reprezentačních výběrů, mentalitou fanoušků. Je považována za jakousi první opravdovou sportovně-zeměpisnou publikaci v Evropě. Pro geografii sportu je opravdovým milníkem jeho publikace „*Sports Geography*“ z roku 1989, jejíž druhé vydání vyšlo v roce 2003. Bale se zde snaží mimo jiné popsat, čím se sportovní geografie obecně zabývá. Hlavním bodem zkoumání jsou veškeré sportovní aktivity obyvatel daného území v závislosti na prostorovém rozložení sportovních aktivit měnících se v čase a dále vzájemné působení sportovního prostředí a účastníků sportovních aktivit. Bale také komplexně zkoumá vztahy mezi sportem, místem a prostředím. V příkladech z rozvinutých i rozvojových zemí se autor snaží hledat závislost stále významnějšího fenoménu, jakým je sport a jeho dopad na hospodářský rozvoj jednotlivých zemí. Sám ji popisuje jako obecný zdroj pro sportovní studie a jeho snahou je propojit sportovní geografii a sportovní

historii. Je tak souborem velkého počtu teorií, které studují dopad sportu na kulturní a sociální život lidí (Bale, J. 2003).

Kromě Balea se v Evropě sportovní geografii věnuje také několik dalších geografů, například švédský geograf H. Aldskogius který se v jedné ze svých publikací zajímá o dopad ledního hokeje a místního hokejového oddílu na obyvatele švédského města Leksand (Aldskogius, H. 1993). Velký význam na poli sportovní geografie mají práce francouzských geografů. V časopisu *Mappemonde* byl v roce 1982 otištěn článek autorů Mathieu a Praicheux zkoumající úroveň a výkonnost předních fotbalových týmů v Lotrinsku v korelující s kupní silou a ekonomickou aktivitou obyvatelstva tohoto regionu. Tito geografové publikují v roce 1987 rozsáhlý atlas *Atlas Sports en France*. Výše zmiňovaná díla francouzských sportovních geografů mají spíše popisných než analytický charakter (Mathieu & Praicheux, in Bale & Dejonghe, 2008). Odlišně se prezentuje kniha Jean-Pierre Augustina *Sport, géographie et aménagement* z roku 1995, která více využívá holistickou metodu přístupu a sport tedy vnímá jako vazbami vzájemně propojené aspekty a vzájemně závislé systémy (Augustin, in Bale & Dejonghe, 2008). Další významné práce z hlediska provázanosti sportu a geografie jsou publikace holandských geografů. Dle Roosjens a Van Dam (1996) se zabývají otázkou prostorového rozmístění profesionálních fotbalových klubů v Holandsku. Ve svých článcích se také jako jedni z prvních podrobně věnují výzkumu vlivu velkých fotbalových stadionů na život lidí v jejich okolí. V mnoha ohledech bydlení v okolí stadionů shledávají jako problematické, z důvodů zvýšené kriminální činnosti, hluku, nepořádku a dalších negativních faktorů. Jedním z výsledků těchto studií je názor, že obecné stavby velkých sportovních areálů by se z důvodů dopravních, sociálních a kulturních měly realizovat v okrajových částech městských aglomerací. Tyto specificky zaměřené studie jen dokazují úzkou vzájemnou provázanost sociální geografie a územního plánování v Holandsku.

Kromě publikací a článků je nutné také zmínit práci geografů při pořádání velkých sportovních akcí, jako jsou olympijské hry nebo mistrovství světa ve fotbale. Letní olympijské hry v Barceloně v roce 1992 umožnily

geografům obzvlášť silně se podílet na přestavbě města v moderně fungující přístav se množstvím turistických lákadel a využitelností sportovních areálů i po skončení her. Tato spolupráce se sociology a ekonomy dala vzniknout pojmu geomarketing, který byl později uplatněn při pořádání olympijských her v Atlantě-1996 a Sydney-2000 (Bale, J. 2003). Další oblastí vhodnou pro sportovně geografický výzkum je sportovní migrace. Zde autoři jmenovitě Holandřan Van De Moortele (2003) popisují „odliv“ sportovních talentů z ekonomicky méně rozvinutých zemí nebo soutěží do finančně lépe zabezpečených soutěží v Evropě, Severní Americe, Austrálii nebo Japonska.

Sportovní geografie nemá vlastní časopis či nějaké sdružení, které by zastřešovalo řešitele sportovně geografických otázek a výzkumů, ovšem nebylo tomu tak vždy. Mezi lety 1987 a 2000 vycházel Mezinárodní žurnál sportovní geografie, v němž autoři publikovali své sportovně geografické teorie nebo studie. Časopis zanikl z několika důvodů, těmi hlavními byly nedostatek prací vhodných k publikování, nedostatečná finanční podpora a špatná marketingová práce. Tudíž je většina uveřejňovaných věcí spíše difúzním výsledkem geografů, kteří sportovní geografii nepovažují za svou specializaci a geografii sportu považují za užší součást rozsáhlé kulturní nebo sociální geografie (Bale & Dejonghe, 2008).

Sportovně geografické studie v současné době přejímají více humanisticky ekliktický charakter, soustředí se tedy na kombinaci již dříve uveřejněných poznatků. Bale (2003) ovšem poukazuje na to, že by bylo chybou předpokládat, že sportovní geografie nepracuje na vědeckém základu. Použití moderních technologií například GIS (Geographic information system) je v současné době poměrně hojně aplikován na řadě sportovně geografických studií. Bylo by nežádoucím jevem, aby se sportovní geografové zaměřovali pouze na sportovní geografii, naopak je výhodná spolupráce s ekonomy a sociology tak, aby se sportovní geografie stala syntetickou vědní disciplínou.

V souvislosti se světovými počátky geografie sportu je nutné zmínit i vývoj tohoto geografického odvětví v České republice. I přes výše zmíněné klady a velkou perspektivu propojení sportu a geografie je u českých geografů

tato vědecká disciplína teprve v prvopočátcích. Na Univerzitě Palackého stojí za uvedení bakalářská (2009) a diplomová práce (2011) Jana Šichana, studenta Regionální geografie pod vedením doc. RNDr. Mariána Haláse, PhD., které podrobně mapují časoprostorový vývoj kolektivních sportů v České republice za posledních 50 let. Cílem je pak pomocí kvantitativních metod popsat prostorovou diferenciaci pro autora nejdůležitějších kolektivních sportů (fotbal, lední hokej, házená, basketbal a volejbal), které se v současnosti na území České republiky provozují na profesionální úrovni. Za pozornost stojí také habilitační práce, která se týká prostředí Olomouce „Pohybová aktivita a prostředí v životním stylu obyvatel České republiky“ Josefa Mitáše, (2011) z Centra kinantropologického výzkumu Univerzity Palackého v Olomouci, která má částečně geografický charakter a je součástí výzkumného záměru Ministerstva školství a tělovýchovy „Pohybová aktivita a inaktivita obyvatel České republiky v kontextu behaviorálních změn“. Dle Touška (2011) jsou výsledky z geografického hlediska zajímavé například tím, jak málo prostoru je věnováno problematice aktivního pohybu ve strategických dokumentech, týkajících se rozvoje území ČR, krajů, správních obvodů obcí s rozšířenou působností, měst i venkovských obcí. V práci jsou dále uvedené zajímavé poznatky, které poukazují na prostorový pohyby obyvatelstva ve zkoumaném prostředí i poznatky o kvalitě života populace v různých územích.

Sport je tak v mnoha pracích správně prezentován jako nedílná součást kvality podmínek života. Stejně tak je tomu také v práci Kladiwa a kol. (2011). Prostorová diferenciacie kvality života obyvatel města Olomouce. Ačkoliv se obdobně jako v zahraničí, i v České republice nevydává časopis zaměřený čistě na sportovní geografii, v poslední době zaznamenáváme zvýšenou snahu věnovat se tomuto tématu. Důkazem je v letošním roce připravované čtvrté číslo časopisu Geografické rozhledy vydávaného Českou geografickou společností, které bude celé věnováno geografii sportu, editorem tohoto čísla je Pavel Chromý (2012). Potěšující je zcela jistě fakt, že stejně jako v zahraničí i v domácí odborné literatuře si geografie sportu nachází své místo a je objektem zájmu širokého spektra geografů.

3. Metodika

3.1. Sportovní kluby v Olomouci

Kapitola podrobně rozebírá historii, úspěchy, návštěvnost a celkovou charakteristiku největších a nejznámějších sportovních celků na území města. Na počátku kapitoly je snahou autora čtenáře seznámit s charakteristikou pojmu sport, jeho společenskými přínosy a mírou působnosti na každého jedince. Při výběru popisovaných sportovních organizací byl brán zřetel především na historickou působnost daného oddílu, velikost členské základny, úspěchy na domácí i zahraniční scéně a všeobecný zájem o sportovní dění v popisovaném sportovním odvětví. Prvním zmíněnou sportovní organizací je Sokol, který je také nejstarším vzniklým sportovním celkem v Olomouci. Jeho vznik se datuje už do roku 1869 a i přes útlak v době vlády totalitních režimů je stále dobře fungující organizací, která vychovává mladé členy nejen po stránce sportovní, ale také mravní. Samozřejmě je zde také rozebrána historie vzniku kopané v Olomouci, která se už od svého počátku těšila velké oblibě, jak z řad aktivních sportovců, tak jako divácky velmi oblíbený sport. Velká pozornost je věnována nejznámějšímu fotbalovému celku v Olomouci SK Sigmě Olomouc, kterou lze označit z pohledu členské základny a širšího povědomí obyvatel za jeden z nejvýznamnějších sportovních oddílů, nejen v rámci města, ale také v rámci celého kraje. V podkapitole týkající se kopané bylo taktéž důležité zmínit 1. HFK Olomouc, která je druhým nejznámějším fotbalovým celkem v Olomouci. Podobně je rozebrán také druhý nejpoblárnější sport mezi diváky dotazníkového šetření – hokej. A i přes neutěšený stav zimního stadionu si hokej vysloužil velkou pozornost respondentů dotazníkového šetření tím, že mužský „A“ tým se pravidelně umísťuje na čelních místech druhé nejvyšší soutěže v České republice a jako první tým v historii slavila Olomouc mistra samostatné republiky. Ženy jsou v kapitole zastoupeny třemi míčovými sportovními oddíly. Zejména pak ve volejbale a házené patří SK UP Olomouc a DHK Zora Olomouc k úzké celorepublikové špičce a na jejich kontě je možno vyjmenovat mnoho domácích i mezinárodních úspěchů. Bohužel zašlou slávu

ve výčtu sportovních celků reprezentuje box, který patří z historického hlediska k nejúspěšnějším sportovním odvětvím, která v Olomouci působila. Ovšem se zánikem armádního klubu se z boxu stal spíše okrajový sport, který vpravdě bojuje o přežití. Dalším rozebíranou sportovní organizací je Sportovní klub Univerzity Palackého, který sdružuje nejen studenty a je důkazem možné úspěšné spolupráce mezi univerzitou a aktivními sportovci z řad veřejnosti. Poslední podrobněji rozebranou sportovní organizací je jedna z nejstarších tělovýchovných jednot v Olomouci, dnes nesoucí název TJ Milo Olomouc. Toto sdružení, které zaštiťuje v současné době přibližně 800 členů, je díky své členské základně jednou z významných organizací působících na poli sportovním v Olomouci.

3.2. Sportovních zařízení v Olomouci

Ke splnění tohoto cíle bylo nutné na počátku stanovit charakteristiku pojmu sportovního zařízení jako takového a dále pak rozvinout charakteristiky konkrétních typů sportovních zařízení. Bylo také vhodné porovnat množství areálů, které jsou v Olomouci k dispozici jejím obyvatelům, se sportovními areály měst dle počtu obyvatel podobných Olomouci. Do výběru byla zahrnuta krajská města České republiky, jejichž rozdíl počtu obyvatel se pohyboval přibližně v rozmezí 10 000. V podkapitole zabývající se financováním sportovních areálů z rozpočtu města Olomouce bylo nutné zaměřit se na sportovní areály, jejichž je vlastníkem nebo spoluvlastníkem. Dále byla zpracována analýza finančních prostředků plynoucích na provoz těchto sportovních areálů z rozpočtu města v dlouhodobějším časovém horizontu. Stejně tak je rozebráno financování sportovních odvětví formou příspěvků z rozpočtu města. Zde je kladen důraz na vysvětlení poskytování příspěvků z rozpočtu Statutárního města Olomouce a na popis kategorií, podle kterých je sport spolufinancován. Poslední část kapitoly se zabývá charakteristikou konkrétních sportovních zařízení v Olomouci. A to zejména areálů, na jejichž provoz přispívá město, jelikož dohledání konkrétních počtů soukromých

sportovních zařízení je velmi složité. Popisovaná zařízení byla také vybraná na základě oblíbenosti mezi veřejností pramenící z výsledků dotazníkového šetření a četnosti, buď jejich sportovního využití na aktivní úrovni, nebo na základě divácké návštěvnosti.

3.3. Průzkum identifikačních údajů respondentů

Dotazníkové šetření, jehož cílem bylo zjistit vztah obyvatel Olomouce ke sportu, je jedním z šetření v projektu Grantové agentury ČR P0404/11/1811 „Urbánní a suburbánní kvalita života: geografický pohled“, na kterém se podílela Katedra geografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Dotazníkové šetření bylo zajišťováno prostřednictvím tazatelů – studentů katedry geografie. Šetření probíhalo v dubnu 2011 ve všech městských částech Olomouce. Cílem bylo oslovit alespoň 0,5 % obyvatel městských částí, toto kritérium bylo důležité dodržet zejména u městských částí s počtem obyvatel nad 5 000 (Hodolany, Lazce, Neředín, Nová Ulice, Nové Sady, Olomouc město a Povel). Těmto, dle počtu obyvatel největším městským částem, bylo také přiřazeno nejvíce dotazníků s tazateli (Nová Ulice, 97 dotazníků, 10 tazatelů; Nové Sady, 73 dotazníků, 8 tazatelů; Olomouc město, 66 dotazníků, 7 tazatelů) naopak nejmenší městské části z hlediska počtu obyvatel jsou okrajové části Radíkov (6 dotazníků, 1 tazatel) a Nedvězí (7 dotazníků, 1 tazatel). Rozptyl podílů oslovených se tak pohyboval od 2,5 % obyvatel městské části Radíkov do 0,5 % obyvatel v městských částech nad 5 000 obyvatel. Při uskutečňování dotazníkového šetření byli občané náhodně osloveni tazateli, jediným kritériem šetření bylo místo trvalého bydliště osloveného respondenta v dané městské části. Celkem bylo osloveno 1 035 respondentů, ovšem 390 občanů dotazník nevyplnilo. Z nichž 208 z důvodu, že sport aktivně neprovozují a pasivně či divácky se o sport zajímají pouze minimálně. Dalších 182 obyvatel bylo sice osloveno, ovšem nebydleli v dané městské části, kde k oslovení došlo nebo jejich trvalé bydliště bylo mimo město Olomouc. Funkci

respondenta tedy přijalo 645 obyvatel Olomouce, ale 8 z nich bylo vyřazeno z důvodu neúplného nebo nesprávně metodicky vyplněného dotazníku. Reprezentativní vzorek tak činil 637 jedinců.

Tab. 1. Počet obyvatel městských částí Olomouce v roce 2001 a počet zpracovaných dotazníků v městských částech Olomouce

městské části Olomouce	počet obyvatel 2001	reprezentativní vzorek oslovených	
		absolutní počet	počet v %
Bělidla	763	10	1,31
Černovír	804	10	1,24
Droždín	992	11	1,11
Hejčín	2 003	18	0,90
Hodolany	8 838	45	0,51
Holice	3 911	26	0,66
Chomoutov	933	11	1,18
Chválkovice	2 266	18	0,79
Kláštevní Hradisko	2 122	18	0,85
Lazce	6 899	35	0,51
Lošov	572	9	1,57
Nedvězí	374	7	1,87
Nemilany	884	11	1,24
Neředín	9 747	48	0,50
Nová Ulice	19 391	97	0,50
Nové Sady	14 472	73	0,50
Nový Svět	987	11	1,11
Olomouc město	13 137	66	0,50
Pavlovičky	399	8	2,01
Povel	9 883	48	0,50
Radíkov	232	6	2,59
Řepčín	703	10	1,42
Slavonín	1 410	16	1,13
Svatý Kopeček	843	10	1,19
Topolany	312	7	2,24
Týneček	422	8	1,90
Olomouc	103 299	637	0,62

Zdroj: Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005 I. Díl: Počet obyvatel a domů podle obcí a částí obcí v letech 1869-2001, dotazníkové šetření (aktivní a pasivní přístup obyvatel Olomouce ke sportu), Katedra geografie PřF UP v Olomouci (2011), vlastní zpracování

Hlavním cílem dotazníkového šetření bylo v rámci možností co nejobjektivněji posoudit vztah obyvatel ke sportu, a to ať přístupu aktivně

sportujících, tak z přístupu diváků. Při hodnocení vlastního šetření byl důraz kladem kromě rozdělení respondentů podle pohlaví zejména na věkovou strukturu, vzdělanostní strukturu a zaměstnaneckou strukturu dotazovaných. Tak, abychom byli schopni co nejlépe vyjádřit vztah ke sportu během lidského života, ve vztahu ke vzdělání, zaměstnání nebo k rodinnému stavu. Dotazník jsem rozdělil na dvě hlavní části, jejichž cílem bylo zjistit, zdali je respondent aktivním nebo pasivním sportovcem (divákem) a jaký přístup ke sportu nebo ke sportovnímu dění zaujímá. Otázky zkoumající aktivní přístup bylo celkem 6. Týkaly se počtu hodin týdně, které sportovec aktivnímu pohybu věnuje a dále pak nejčastěji provozovanému sportovnímu odvětví a struktuře navštěvovaných sportovních zařízení.

Neméně důležitou částí zabývající se aktivním přístupem byly otázky směřující k zjištění omezujících vlivů pro možnost naplnění sportovních potřeb. První z tohoto typu otázek směřovala na případný omezující vliv studia nebo zaměstnání ve sportovních aktivitách. Druhá pak na omezující vliv bydliště daného respondenta ve sportovních aktivitách a konečně třetí byla mířena na nutnost dojíždět. Část dotazníku, která zkoumá divácký přístup ke sportovnímu dění klade důraz zejména na realizaci sledování sportovních událostí. Celkově tato část dotazníku obsahuje pět otázek. První je mířena na způsob realizace zájmu o sportovní dění a druhá zkoumá četnost přímých diváckých návštěv na sportovních kláních. Zbývající otázky mají za cíl zjistit preferované sportovní odvětví při návštěvách, zvolený dopravní prostředek pro návštěvy sportovních klání a rozhodující faktor, který je důležitý pro uskutečnění zhlédnutí sportovní události. Samotná podoba dotazníku je předložena v seznamu příloh

Při zpracování rešerše literatury, bylo nutné postupovat chronologicky a tématu sportovní geografie se věnovat od jeho prvopočátků, ty sahají až do 19. století a propojení sportu a geografie tak v celosvětovém měřítku není novou záležitostí. Spojení těchto dvou pojmů z počátku sloužilo spíše pro učitele zeměpisu, kteří propojení zeměpisu a sportu používali jako vhodnou učební

pomůcku. Dále je zmíněn postupný vývoj a udávaný směr, kterým se tato vědní disciplína ubírá, to jak na geografii sportu zapůsobila tzv. kvantitativní revoluce v 50. letech 20. století. V kapitole je kladen důraz na práce průkopníka geografie sportu Johna Balea, zejména na knihu „Sports Geography“, která jako první popisuje obecné cíle sportovní geografie a zkoumá vazby a vztahy mezi sportem, prostředím, časem a prostorem. Zmíněni jsou další evropští geografové, kteří se ve svých pracích provázanosti sportu s geografii věnují. Zmíněni jsou mimo švédského geografa Aldskogiose zejména francouzští a holandské sociální geografové. Z českých prací je v kapitole kladen důraz především na práce vzniklé na Univerzitě Palackého v Olomouci, ať už na fakultě Přírodovědecké nebo fakultě Tělesné kultury.

4. Historie sportovních klubů v Olomouci, jejich návštěvnost a úspěchy

V následující kapitole je vymezen pojem sport, dále jsou stručně rozebrány hlavní sportovní organizace působící na území města Olomouce a podrobněji pak vznik a vývoj nejznámějších sportovních odvětví v Olomouci. Výběr níže popisovaných sportovních odvětví ovlivnilo více faktorů. Nejdůležitějšími byly současná popularita těchto sportů, projevující se zájmem o dění okolo sportů a návštěvností na domácích utkáních „A“ družstev spolu historickými úspěchy vyjmenovaných oddílů.

Fotbal, který je mnohými považován za český národní sport, nemůže vzhledem k popularitě SK Sigmy Olomouc chybět ani ve výčtu sportovních odvětví v Olomouci. Dalším pádným důvodem zařazení fotbalu do níže zpracovaných sportů je poměrně vysoká dlouhodobá divácká návštěvnost na domácích utkáních a historické i současné úspěchy Olomouce, ať už na domácí či mezinárodní fotbalové scéně.

Pozici hokeje v Olomouci bohužel neblaze ovlivňuje špatné zázemí, zejména pak zcela nevyhovující hala, která se do jisté negativně podepisuje na divácké účasti a atraktivnosti hokejových klánů. Zcela otevřeně si můžeme přiznat, že se jedná o nejhůře vybavený hokejový stadion v I. lize. I přesto je o hokej, zejména pak o zápasy ve vyřazovací fázi, velký divácký zájem. S fotbalem patří hokej z pohledu diváka k nejvyhledávanějším sportovním atrakcím.

Nešlo také vynechat zmínku o ženských kolektivních míčových sportech – košíkové a zejména házené a volejbalu, ve kterých patří klub Zora Olomouc a SK UP Olomouc dlouhodobě k úzké špičce nejvyšších domácích soutěží. Vzpomínkou na slavná minulá léta je stručný rozbor olomouckého boxerského armádního oddílu Dukla, jehož členové po dlouhá léta tvořili jádro československé i české reprezentace. Bylo také namístě nevynechat zmínku o činnosti Sportovního klubu Univerzity Palackého v Olomouci, který dbá na pohybovou aktivitu u studentů a sdružuje jak sportovce vrcholně zaměřené, tak

členy pojmající sport rekreačně. Posledním zmíněným je občanské sdružení Tělovýchovné jednoty Milo Olomouc, jakožto příklad možného propojení soukromého a veřejného sektoru při financování sportovního oddílu.

4.1. Sport jako zastřešující prvek

Pojem sport, který je zde velmi často zmiňován je podle Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy definován jako forma tělesné činnosti, která si prostřednictvím organizované i neorganizované účasti klade za cíl harmonický rozvoj tělesné i psychické kondice, upevňování zdraví a dosahování sportovních výkonů v soutěžích všech úrovní. Sportem pro všechny se rozumí organizovaný a neorganizovaný sport a pohybová rekreace určená širokým vrstvám obyvatelstva (MŠMT, 2001).

Sport v jakékoliv formě zcela jistě působí na život každého z nás. Ve vyspělých zemích světa je v současné době všeobecně přijímaný názor, že sport tvoří jednu z nejdůležitějších složek zdravého životního stylu v úzké vazbě na jeho přínos v rozvoji osobnosti a sociálního vývoje jedince. Sport také pomáhá utvářet určitá východiska jak se účinně bránit negativním sociálně patologickým jevům. Zejména u mladé generace je jedním z nejefektivnějších nástrojů prevence drogové závislosti, alkoholismu a celkového nevhodného způsobu trávení volného času. Dále je nutné zmínit kladné působení sportu jako celosvětového fenoménu, který pomáhá motivovat jedince nejen po stránce fyzické, ale také morální, duševní a etické. V neposlední řadě pomáhá sport občanům se zdravotním postižením v jejich snaze vyrovnání se s handicapem a integrací do společnosti, dalším přínosem sportu je prestiž, kterou státní sportovní reprezentace zvyšují standart dané země na mezinárodním poli (Hala, 2008; MŠMT, 2001)

4.2. Sportovní organizace na území města Olomouce

4.2.1. Sokol Olomouc

Sportovní organizace v Olomouci vznikaly v průběhu různých historických etap v kontextu s politickými a společenskými podmínkami v zemi. Nejstaršími sportovními organizacemi v českých zemích byly tělocvičné spolky Sokola, které vznikaly v čase Národního obrození za Rakouska-Uherska. Na území města Olomouce vznikl Sokol v roce 1869. Poněkud složitá národnostní situace (velký vliv německého měšťanstva, malé množství národně uvědomělých Čechů a vliv katolické církve), nedovolily vznik Sokola už dříve.

Sokol v Olomouci postupně získává silnou pozici, svůj největší rozkvět zažívá v dobách I. československé republiky, kdy se také v roce 1928 dočkal moderní sokolovny, a dále pak v letech 1945-1948. V dobách komunistické vlády Sokol Olomouc stejně jako ostatní sokolské jednoty neexistoval. Jeho sokolovna i s přílehlými areály získala Lokomotiva Olomouc. Obnova Sokola v Olomouci se datuje k roku 1990. V rámci restitučních zákonů mu byla v roce 1994 vrácena Sokolovna. Své působení obnovují sokolské jednoty v předměstích Olomouce, v současné době na území města působí deset sokolských jednot (Sokol Olomouc, 2009). V Olomouci má Česká obec sokolská jednu ze svých 42 žup (ČOS, 2007).

Tab. č. 2. Sportovní organizace a počty členů sdružených v České obci sokolské

č.	název organizace	počet členů	sportovní oddíly
1.	Olomouc	327	lyžování, zápas, trampolína
2.	Olomouc - Bělidla	172	tenis, stolní tenis
3.	Olomouc - Černovír	158	malá kopaná
4.	Olomouc - Hodolany	42	malá kopaná
5.	Olomouc-Chválkovice	288	malá kopaná
6.	Olomouc - Nemilany	72	malá kopaná
7.	Olomouc - Neředín	60	stolní tenis
8.	Olomouc - Nové Sady	505	atletika, florbal, tenis, volejbal, badminton
9.	Olomouc - Nový Svět	51	stolní tenis
10.	Olomouc- Sv.Kopeček	58	volejbal

Zdroj: Česká obec sokolská - Olomoucká Smrčková 40, 2007
vlastní zpracování

Sokolské jednoty v Olomouci jsou tvořeny mimo výše zmíněných sportovních oddílů také oddíly zabývající se všeobecnými druhy sportu na rekreační úrovni. Celkem bylo v roce 2007 v olomoucké župě sdruženo 1 733 členů. Cílem sokolského cvičení je rozvinout pohybové schopnosti - rychlost, sílu, obratnost a vytrvalost. Učí cvičence vítězit i prohrávat, nevzdávat se při neúspěchu, nebát se (ČOS, 2007).

Největší sportovní organizací sdružující 81 subjektů je Regionální sdružení Českého svazu tělesné výchovy se sídlem v Olomouci (dále jen RS ČSTV Olomouc). Vzniklé jako dobrovolné sdružení v roce 1997. Předchůdcem tohoto sdružení byl Okresní výbor ČSTV Olomouc. RS ČSTV Olomouc tvoří záštitu tělovýchovných jednot a sportovních klubů působících v regionu a dále pak sportovních, tělovýchovných a turistických svazů, které jsou členy ČSTV a vyvíjejí činnost na území regionu (ČSTV, 2012). RS ČSTV Olomouc je součástí Českého svazu tělesné výchovy a svou činností se snaží přispívat k činnosti sdružených subjektů a jejich členů, k podpoře sportu tělovýchovy a turistiky. Plní zejména úkoly, jako jsou organizační, administrativní a ekonomická podpora sdružených subjektů a také společné financování činností sdružených subjektů a zajišťování jednotného systému jejich distribuce (ČSTV, 2012). V roce 2008 měl RS ČSTV Olomouc 17 661 členů (13 019 dospělých a 4 642 členů

mládeže), (Regionální sdružení ČSTV Olomouc, 2012). Svou velikostí a významem je tak RS ČSTV Olomouc sdružením vytvářejícím platformu pro spolupráci mezi spolky, veřejnou a státní správou, institucemi a dalšími spolupracujícími subjekty a organizacemi (Hala, 2008).

4.2.2. Historie kopané v Olomouci

Neoficiální počátky kopané na Olomoucku, se datují k letům 1904 až 1905, kdy přímo v Olomouci a v té době nedalekých Hodolanech, dochází k prvním fotbalovým utkáním mezi studenty. V roce 1912 byl založen první SK Olomouc, který se skládal ze čtyř odborů, a to fotbalového, tenisového, hokejového a lehkooatletického. Roku 1913 se naproti klášteru Hradisko začalo budovat první české hřiště na kopanou v Olomouci, v roce 1914 bylo slavnostně otevřeno a svůj účel plnilo až do roku 1978, kdy ustoupilo zástavbě (Hrouda, 2004). Klub SK Olomouc zanikl v roce 1951, do té doby častokrát měnil svůj název (1912– 1937 SK Olomouc, 1937–1948 SK Olomouc ASO, 1948–1949 Sokol Olomouc ASO, 1949–1951 Sokol OD Olomouc), (Jeřábek, 2007).

Nejvýznamnějším fotbalovým klubem vzniklým v Olomouci, byl klub AFK Hejčín, ten zanedlouho změnil svůj název na SK Hejčín. Jeho činnost trvá do dnešních dnů, pod názvem nejznámějšího fotbalového klubu v Olomouci – SK Sigma Olomouc (Hrouda, 2004).

Historické názvy SK SIGMY OLOMOUC (Jeřábek, 2007)

- 1919 - **FK Hejčín Olomouc** (Fotbalový klub Hejčín Olomouc)
- 1920 - **SK Hejčín Olomouc** (Sportovní klub Hejčín Olomouc)
- 1947 - **Hejčínský SK Banské a Hutní Olomouc** (Hejčínský Sportovní klub Banské a Hutní Olomouc)
- 1948 - **ZSJ BH Olomouc** (Základní sportovní jednota Banské a Hutní Olomouc)
- 1949 - **Sokol MŽ Olomouc** (Sokol Moravské železářny Olomouc)
- 1952 - **Sokol Hanácké železářny Olomouc**
- 1953 - **DSO Baník MŽ Olomouc** (Dobrovolná sportovní organizace)

Baník Moravské železářny Olomouc)

- 1955 – **TJ Spartak MŽ Olomouc** (Tělovýchovná jednota Spartak Moravské železářny Olomouc)
- 1960 – **TJ MŽ Olomouc** (Tělovýchovná jednota Moravské železářny Olomouc)
- 1966 – **TJ Sigma MŽ Olomouc** (Tělovýchovná jednota Sigma Moravské železářny Olomouc)
- 1979 – **TJ Sigma ZTS Olomouc** (Tělovýchovná jednota Sigma ZTS Olomouc)
- 1990 – **SK Sigma MŽ Olomouc** (Sportovní klub Sigma Moravské železářny Olomouc, a.s.)
- 1996 – **SK Sigma Olomouc** (Sportovní klub Sigma Olomouc, a.s.)

Vlivem reorganizace mistrovských soutěží na přelomu 70. a 80. let 20. století a zlepšeného sportovního zázemí postoupila Olomouc v roce 1982 do nejvyšší soutěže. Ovšem okamžitě doplatila na prvoligovou nezkušenost a sestoupila do druhé nejvyšší soutěže. Na postu hlavního trenéra se objevuje jméno Karla Brücknera, pod jeho vedením se Sigma Olomouc opět v sezoně (1983/1984), tentokrát už nastálo vrací do nejvyšší soutěže. V následujících sezónách patří Olomouc v I. lize k širší špičce. O tomto svědčí nejlépe jedno druhé místo v sezoně (1995/1996) a pět třetích míst v sezonách (1990/1991, 1991/1992, 1997/1998, 2000/2001 a 2003/2004). (SK Sigma Olomouc, 2011).

Opomenout nelze ani výraznou stopu Sigmy Olomouc na mezinárodní scéně v rámci české a československé ligy. Nejvýraznějším úspěchem je postup do čtvrtfinále Poháru UEFA v sezoně 1991/1992, kde Sigma po domácí remíze 1:1 nestačila ve venkovním utkání na Real Madrid a podlehla mu 0:1. Následující sezonu Sigma ve třetím kole Poháru UEFA vypadla s Juventusem Torino. Po letech méně úspěšného vystupování v evropských pohárech, přišlo v sezoně 2000/2001 finále Poháru Intertoto, Sigma v něm prohrála 2:4 s italským mužstvem Udinese Calcio. Podobný úspěch Sigma mohla napodobit v sezoně 2005/2006, když ve třetím kole vyřadila Borussii Dortmund, ovšem v semifinále nestačila na další německý klub Hamburger SV. Poslední mezinárodní vystoupení SK Sigmy Olomouc se datuje k sezoně 2009/2010, kde Sigma v nově vzniklé Evropské lize vyřadila nejprve islandský Fram Reykjavík

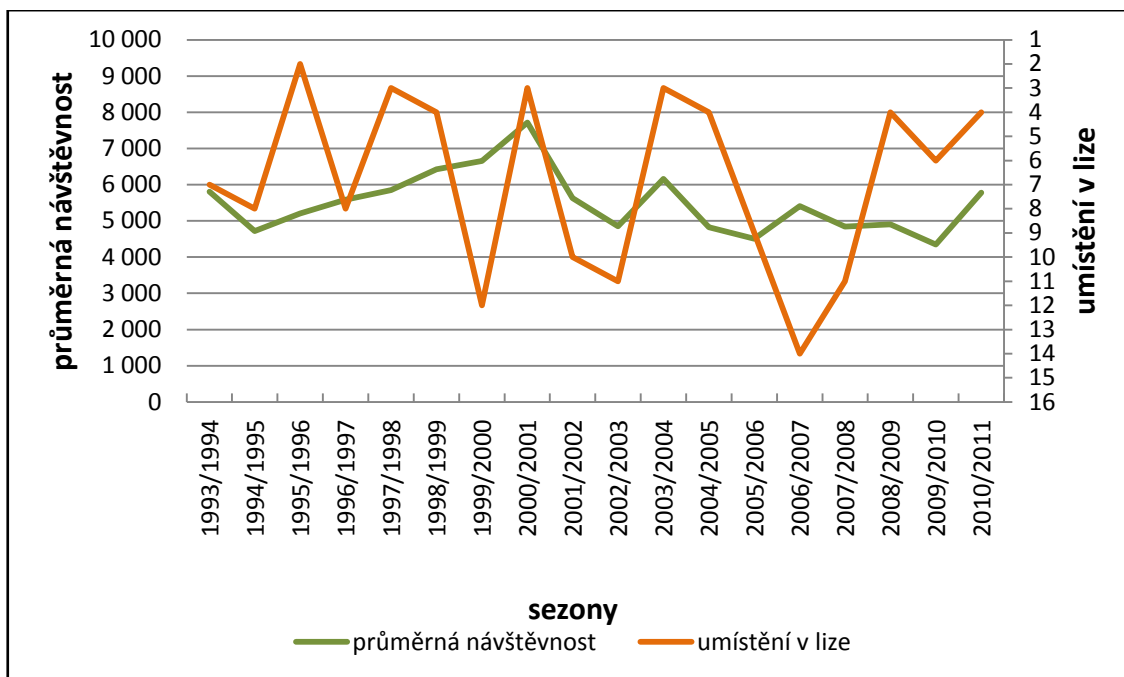
a poté skotský Aberdeen FC a podlehla až slavnému anglickému celku Evertonu FC (SK sigma Olomouc, 2011).

SLAVNÍ ODCHOVANCÍ (Hrouda, 2004)

Pavel Hapal	Tomáš Ujfaluši
Radoslav Látal	Marek Heinz
Karel Rada	Radoslav Kováč
David Rozehnal	Roman Hubník

Fotbalové kluby vzniklé v Olomouci (Hrouda, 2004)

SK Olomouc (1912)	TJ Sokol Olomouc - Holice (1932)
SK Hodolany (1913)	Lokomotiva Olomouc (1940)
FK Hejčín Olomouc (1919)	DSK Haná Novosady (1945)
ČSS Olomouc (1922)	Sokol Olomouc - Nemilany (1946)
SK Chválkovice (1924)	TJ Rudá Hvězda Olomouc (1952)
TJ Slovan Černovír (1931)	Sokol Olomouc - Kopeček (1953)
Sokol Olomouc - Nový Svět (1932)	Sokol Slavonín (1965)

Obr. 1. Průměrná návštěvnost a konečné pořadí v lize SK Sigmy Olomouc od roku 1993 do roku 2011

Zdroj: <http://www.sigmafotbal.cz/cs/kronika/navstevnost/> vlastní výpočty a zpracování

Tab. č. 3. Průměrná návštěvnost a konečné umístění v lize SK Sigmy Olomouc od roku 1993 do roku 2011

sezony	průměrná návštěvnost	umístění v lize
1993/1994	5 807	7
1994/1995	4 717	8
1995/1996	5 202	2
1996/1997	5 588	8
1997/1998	5 850	3
1998/1999	6 424	4
1999/2000	6 658	12
2000/2001	7 718	3
2001/2002	5 626	10
2002/2003	4 852	11
2003/2004	6 162	3
2004/2005	4 828	4
2005/2006	4 507	9
2006/2007	5 406	14
2007/2008	4 846	11
2008/2009	4 903	4
2009/2010	4 351	6
2010/2011	5 782	4

Zdroj: <http://www.sigmafotbal.cz/cs/kronika/navstevnost/>; vlastní úprava

Při celkovém pohledu na tabulku č. 3 můžeme zkonstatovat, že umístění v lize nemá až tak velký vliv na průměrnou návštěvnost. Obecně se dá říci, že průměrná návštěvnost klesá, nehledě na umístění týmu v lize. Důkazem toho je například sezona 2009/2010 kdy byla průměrná návštěvnost nejnižší za sledované období, ačkoliv se Sigma umístila na slušném šestém místě. Navíc od poloviny sledovaného období, tedy od sezony 2002/2003, se průměrná návštěvnost na Adrově stadionu v Olomouci přehoupla pouze 3 krát přes hranici 5 000 diváků. Celkově nejvyšší návštěvnost (7 718 diváků) byla v sezoně 2000/2001, kdy Sigma skončila v lize třetí a v poháru Intertoto prohrála až ve finále. Naopak nejmenší návštěvnost byla už ve výše zmiňované sezoně 2009/2010 a to pouhých 4 351 diváků. K 15. kolu sezony 2011/2012 celkem sedm domácích utkání Olomouce navštívilo 40 000 diváků, průměr tedy činí

5 714. Mohl by se tak opakovat zvýšený divácký zájem o domácí zápasy Sigmy ze sezony 201 / 2011 (Fotbal, 2011; Eurofotbal, 2012).

V rámci města Olomouc je nutné se alespoň krátce zmínit o týmu 1.HFK Olomouc (První Holický Fotbalový Klub). Ten vznikl v roce 1932 jako TJ Sokol Holice. Do začátku roku 1939 mužstvo postoupilo až do 2. třídy. Od roku 1953 až 1968 nese klub jméno Spartak Holice. S několika změnami názvu klubu se týmu podařilo postoupit v sezoně 1989/1990 až do krajského přeboru. Za přelomové roky lze označit jednak rok 1994, kdy došlo ke sloučení s oddílem FC Lokomotiva Olomouc, přičemž se klub osamostatňuje od Tělovýchovné jednoty a působí pod názvem FK Holice 1932, a také rok 2000, kdy klub postoupil do druhé nejvyšší soutěže a stal se akciovou společností pod současnou hlavičkou 1. HFK Olomouc (Hroudka, 2004).

Ačkoliv v sezóně 2008/2009 Holický klub z II. ligy sestoupil, patří k nadále velmi silným klubům v rámci například celého Olomouckého kraje a jeho současné umístění v MSFL (Moravskoslezská fotbalová liga), kterou po podzimní části vede o 5 bodů, rozhodně není náhodné (Eurofotbal, 2011).

4.2.3. Historie hokeje v Olomouci

Historie hokeje v Olomouci má téměř tak dlouho tradici jako historie kopané. První hokejový oddíl v Olomouci vznikl už v roce 1912 jako jedna z odnoží SK Olomouc. Roku 1929 dochází k řádné registraci klubu u příležitosti založení Moravské župy hockeyové, ta byla roku 1931 rozdělena na tři části - Slezskou, Západomoravskou a Hanáckou. Stejně jako v případě fotbalu, také hokej se mohl těsně před 2. světovou válkou těšit přízni podnikatele Josefa Andera. Od roku 1937 se hokejový klub jmenuje SK Olomouc ASO.

V 50. letech 20. století stojí mimo jiné za zmínku vznik armádního oddílu Křídla vlasti Olomouc, který byl zcela uměle nasazen do tehdejší nejvyšší hokejové soutěže. Největším úspěchem je konečné třetí místo ze sezony 1953/1954. V Olomouci celkem působil tři sezony, poté byl tento armádní klub přesunut.

V roce 1955 se nástupcem prvorepublikového hokejového mužstva stává Spartak Moravia Olomouc, od roku 1958 pouze Moravia Olomouc. Tento tým v sezoně 1957/1958 postoupil z krajského přeboru do 2. ligy. V této době působí ještě jeden hokejový klub nesoucí jméno hanácké metropole – Dukla Olomouc, ovšem kuriosně hráči trénovali na Kladně, pocházeli většinou z Prahy a zápasy se hráli v Jihlavě, netrvalo tedy dlouho a klub získal název Dukla Jihlava. Toto stanovisko vzniklo díky reorganizaci armádního sportu v letech 1955 a 1956, kdy se decentralizovala armádní prvoligová družstva – ÚDA Praha, Křídla vlasti a Tankista.

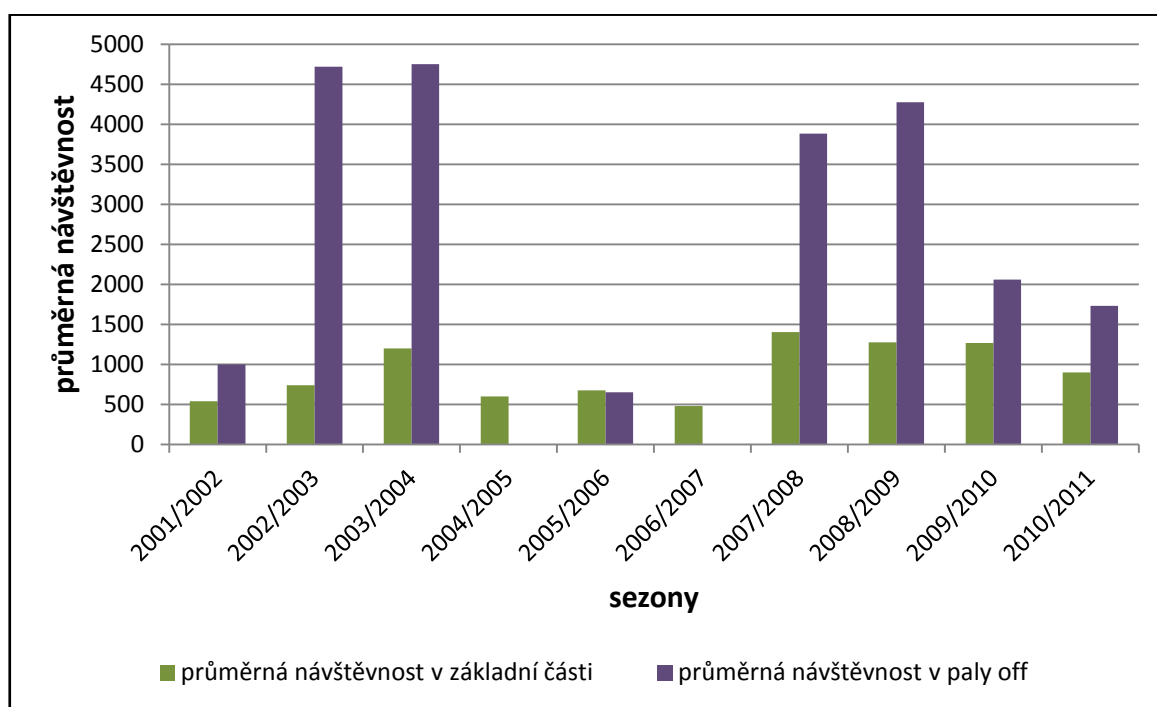
V roce 1965 přišla změna názvu klubu Moravia Olomouc na TJ Moravia DS Olomouc, tento název zůstal tamnímu hokejovému mužstvu 14 sezon. V této době patřila Olomouc ke špičce mezi druholigovými družstvy, ovšem ani jednou se jí nepodařilo postoupit do 1. ligy. Roku 1979 dochází k další změně názvu klubu a to na TJ DS Olomouc. Pod tímto názvem působí olomoucký hokej v 1. ČNL (2. nejvyšší soutěži) až do roku 1990.

Po celou dobu 70. a 80. let 20. století se TJ DS Olomouc snažila probojovat do nejvyšší soutěže, ovšem vzhledem k poměrně přísným pravidlům byl postup velmi obtížným úkolem. Nejbliže k tomu Olomouc měla v sezoně 1982/1983 kdy vyhrála finálovou skupinu 2. ligy a postoupila do baráže, zde však podlehla Dukle Trenčín 0 : 3 na zápasy.

Díky další změně pravidel v sezoně 1989/1990 postupovaly do extraligy první tři týmy finálové skupiny v 2. nejvyšší soutěži. V roce 1990 tak olomoucký hokej konečně dosáhl na toužený postup do extraligy. V roce 1992 potkala olomoucký hokej opětovná změna klubového jména na HC Olomouc. Největší úspěch Olomouc vybojovala v roce 1994, kdy se stala historicky prvním mistrem České republiky. To byl zatím největší úspěch olomouckého hokeje. O rok později se pak Hanáci mohli zúčastnit prestižní evropské soutěže IIHF European Cup, kde skončili na konečném čtvrtém místě. Po sedmiletém působení v extralize přišel v roce 1997 prodej licence do Karlových Varů. Pro Olomouc byla koupena licence na 1. ligu a tak se od roku 1997 musela Olomouc spokojit pouze s nižší soutěží, kterou hrála pod názvem

HC MBL Olomouc. V roce 1999 byla prodána i prvoligová licence a seniorský hokej opustil Olomouc na dobu dvou let.

Mužský „A“ tým se do Olomouce vrací v roce 2001, kdy je koupena licence na 2. ligu od Uherského Hradiště. V sezoně 2002/2003 se podařilo hokejistům Olomouce postoupit do 1. ligy. Od té doby patří mužstvo Olomouce k špičce mezi prvoligovými družstvy (HC Olomouc s.r.o, 2011).

Obr. 2. Průměrná návštěvnost v základní části a v play off týmu HC Olomouc od roku 2001 do roku 2011(v sezonách 2001 / 2002 a 2002 / 2003 hrál klub 2. ligu)

Zdroj:<http://www.hokej.cz/index.php?lng=CZ&webid=394&view=>,<http://www.hc-olomouc.cz/zobraz.asp?t=sezony>,<http://www.hcolomouc.cz/zobraz.asp?t=navstevnost>;vlastní zpracování

Tab. č. 4. Průměrná návštěvnost v základní části, v play off a konečné umístění v lize týmu HC Olomouc od roku 2001 do roku 2011

	průměrná návštěvnost v základní části	průměrná návštěvnost v play off	umístění v lize
2001/2002	539	1 000	čtvrtfinále (2. liga)
2002/2003	740	4 720	postup do 1. ligy
2003/2004	1 200	4 750	5
2004/2005	599	nepostup do play off	11
2005/2006	674	650	8
2006/2007	478	nepostup do play off	14
2007/2008	1 404	3 883	3
2008/2009	1 276	4 275	7
2009/2010	1 266	2 060	3
2010/2011	900	1 731	5

Zdroj:<http://www.hokej.cz/index.php?view=&lng=CZ&webid=397>,<http://www.hcolomouc.cz/zobraz.asp?t=navstevnost>; vlastní úprava (v sezonách 2001 / 2002 a 2002 / 2003 hrál klub 2. ligu)

Vzhledem ke kapacitě stadionu, která činí 5 300 míst z toho 3 800 k sezení (HC Olomouc s.r.o, 2011), je průměrná návštěvnost v základní části nízká. Poměrně velké zlepšení lze pozorovat ve vyřazovací části, kdy se návštěvnost například v sezonách 2003/2004 a 2008/2009 pohybovala okolo 85 % kapacity stadionu. Bohužel v posledních třech ročnících 1. ligy, ať už se jedná o základní část nebo o play off, dochází k úbytku diváků, ačkoliv výsledkově patří tým Olomouce do horní poloviny tabulky.

Vliv na nízkou návštěvnost má zcela nepochybně především špatné hokejové zázemí, zejména pak zastaralý zimní stadion, jehož problematice je věnována pozornost v kapitole „Analýza vybavenosti města Olomouce sportovními zařízeními“.

4.2.4. Historie ženské házené v Olomouci

Vznik české házené se v Olomouci datuje k roku 1919, kdy místní děvčata pod vedením redaktora J. Riedla, začala trénovat v té době samozřejmě ještě českou házenou. Ovšem prvního nasazení v mistrovské soutěži se oddíl

SK ASO Olomouc dočkal až v roce 1938, kdy vyhrál nejprve župní přebor, poté mistrovství Moravy a nakonec i mistrovství Čech a Moravy. V letech 1939 – 1949 mužstvo získalo titul celkem desetkrát po sobě.

Mezníkem v historii házené v Olomouci je rok 1949, kdy byla ustanovena pravidla mezinárodní házené (handball). V té době hrálo družstvo Olomouce pod názvem OD (Obchodní domy) Olomouc. Roku 1953 přešlo družstvo žen pod TJ Tatran Olomouc a v roce 1956 pod TJ Slavoj ZORA Olomouc. Celková umístění v mistrovství republiky po celá 50. léta 20. století řadí Olomouc k ušší špičce ligy. V roce 1964 postihla Slavoj pohroma v podobě požáru, kdy oheň zcela zničil dřevěné šatny oddílu společně s veškerým vybavením, registracemi a trofejemi. Přesto získala v sezoně 1966/1967 Olomouc svůj první titul v nejvyšší soutěži házenkářek. Ačkoliv v 70. a 80. letech na titul tým TJ Slavoj ZORA Olomouc nedosáhl lze jej zařadit k nejsilnějším týmům té doby.

V 90. letech se název klubu často měnil, nejprve v roce 1993 na MILO Olomouc a v roce 1997 na DHK Zora Olomouc. V sezoně 2002/2003 startovalo družstvo žen pod názvem DHK Altermed Olomouc, s nímž také získalo svůj první titul mistra České republiky. Hned další sezonu se Olomouc vrátila k názvu DHK Zora Olomouc a týmu se podařilo titul obhájit. Zatím poslední titul získala Olomouc v sezoně 2007/2008. Patří jednoznačně k nejúspěšnějším týmům české nejvyšší soutěže. Ročník 2006/2007 byl jubilejní 50. sezonou družstva žen v nejvyšších soutěžích a tím je tým Olomouce nejčastějším účastníkem nejvyšší soutěže žen ze všech oddílů v České republice i v bývalém Československu (DHK Zora Olomouc, 2011; Český svaz házená 2012).

4.2.5. Historie ženského volejbalu při Sportovním klubu UP v Olomouci

Ačkoliv první zmínky o volejbalu na Univerzitě Palackého se datují k období těsně po obnovení činnosti UP po skončení 2. světové války - v roce 1946. Organizovaná a systematická práce se studenty začala až v roce 1952. Tento rok je tedy považován za rok založení volejbalového oddílu při Sportovním klubu Univerzity Palackého (dále jen SK UP). Roku 1957 došlo ke

sloučení s oddíly Sokola Olomouc a Lokomotivy Olomouc, čímž všeobecně vzrostla úroveň oddílu a konkurence uvnitř družstva. V této době hrálo první družstvo žen druhou nejvyšší soutěž. V roce 1959 se funkce hlavního trenéra ujímá pan František Matěj, který je také považován za hlavního iniciátora vzniku organizovaného olomouckého volejbalu. Pod jeho vedením se také v roce 1964 podařilo vybojovat postup do nejvyšší soutěže. Až na krátké výjimky zde oddíl žen působí do roku 1981. Od sezony 1981/1982 je družstvo žen stálým účastníkem nejvyšší soutěže, a to i po vzniku samostatné extraligové soutěže (SK UP, 2000).

Nejúspěšnějším obdobím ženského volejbalu jsou devadesátá léta, v nich se družstvo SK UP Olomouc stalo v letech 1993 – 1996 čtyřnásobným mistrem České republiky, v letech 1994 a 1995 ženy vyhrály Český pohár a od roku 1991 do roku 1998 bylo družstvo stálým účastníkem Evropských pohárů. Na mezinárodní scéně dosáhlo družstvo bezesporu největšího úspěchu v roce 1994, kdy v Poháru mistrů obsadilo 4. místo (SK UP Olomouc volejbal ženy, 2011). V právě probíhající sezoně je oddíl Olomouce po osmnácti odehraných utkáních na 5. pozici (Český volejbalový svaz, 2012).

4.2.6. Historie ženského basketbalu v Olomouci

Vznik basketbalového oddílu v Olomouci je datován k roku 1950, kdy vyvrcholila do té doby spíše rekreační zájmová činnost mezi studentů Univerzity Palackého. Samostatný oddíl žen se jmenoval Sokol Univerzita Palackého Olomouc a pro svoji působnost a rok založení je považován za jednoho ze spoluzakladatelů vysokoškolského sportu v Olomouci (SK UP Olomouc, 2007).

První mužstvo žen bylo sestaveno ze studentek tělesné výchovy na Lékařské, Pedagogické a Filozofické fakultě a v prvním roce bylo zařazeno do krajského přeboru Olomouckého kraje. Ovšem už po roce si děvčata vybojovala postup do II. ligy. Roku 1952 dochází k přejmenování na Slávii VŠ Olomouc. Z období na konci padesátých let 20. století stojí za zmínku také rok 1958, kdy

se začíná organizovat mládežnická základna a tím možnost mimo jiné doplňovat tým o vlastní odchovankyně. Dalším významným impulzem je pak rok 1962, kdy do Olomouce přichází armádní mužstvo Dukly, čímž je zpopularizován basketbal nejen přímo v Olomouci, ale také v celém přilehlém regionu (Pecháčková, 2006).

Opravdový rozkvět košíkové zažívá Olomouc v 70. letech 20. století, kdy se ženskému oddílu podařilo na dvě sezóny (1973/1974 a 1974/1975) postoupit do nejvyšší basketbalové soutěže (SK UP, 2012). Poté ovšem následoval sestup do nově vzniklé Národní ligy. Přes vítězství ve své skupině národní ligy se jí nepodařilo ve vyřazovací části uspět a opětovně postoupit do I. ligy. Dalším zlomem bylo v roce 1974 zahájení výstavby víceúčelové sportovní haly Univerzity Palackého, která byla dokončena o čtyři roky později. Do té doby se domácí utkání hrála v hale Dukly Na Šibeníku.

Celé období 80. let lze popsat jako klidné a stabilní působení oddílu ve druhé nejvyšší soutěži. Bohužel bližší výsledky, umístění nebo nějaké zajímavosti a celkově veškeré materiály byly zničeny při povodních v Olomouci v roce 1997.

Na počátku 90. let se tým se potvrdila kvalitní práce s mládeží a tým se v sezoně 1992/1993 po dlouhých 20 letech opět probjoval do nejvyšší souže (I. české ligy). Tentokrát už pod novým názvem Sportovní klub Univerzity Palackého Olomouc. Tým v soutěži vydržel do sezony 1994/1995, kdy se i vlivem zhoršení ekonomické situace uvnitř oddílu nevyhnul sestupu. Do nejvyšší soutěže se Olomouc vrátila ještě v sezoně 1996/1997, ale v celém ročníku dosáhla pouze dvou vítězství a skončila jednoznačně poslední. Od té doby se SK UP Olomouc pohybuje ve II. lize (Pecháčková, 2006).

4.2.7. Historie boxu v Olomouci

Na začátku kapitoly je nutno si alespoň okrajově objasnit vznik armádního boxu v Československu. Počátek se datuje k roku 1948, kdy v Praze vzniklo Armádní sportovní družstvo boxu společně s Armádním

tělovýchovným klubem. V roce 1954 vznikl z Armádního tělovýchovného klubu Ústřední dům armády Praha (ÚAD). Ovšem již o tři roky později došlo k reorganizaci armádní tělovýchovy a z ÚAD vznikla Dukla a sportovní oddíly byly rozmístěny do posádek armádních útvarů.

Armádní sportovní družstvo boxerů bylo převeleno pod posádku v Kroměříži, kde působilo až do roku 1967, kdy se přesunulo do Olomouce. Zde sportovní družstvo působilo při útvaru Velení silničního sboru. Současně s převelením oddílu boxu vzniká v Olomouci Vojenská tělovýchovná jednota, která se stala centrem výchovy boxerské mládeže. První úspěchy Dukly Olomouc na sebe nenechaly dlouho čekat a olomoučtí boxeři získali mnoho úspěchů na Letních spartakiádách spřátelených armád v letech 1967 a 1969.

70. léta 20. století patří z hlediska úspěchů Dukly Olomouc na boxerské půdě k těm nejúspěšnějším. Na mistrovství ČSSR v roce 1973 se oddíl Dukly Olomouc ve složení Josef Tatár, Václav Hocke, Ivan Ondřej, Tomáš Kemel a Petr Sommer stal mistrem republiky. Roku 1974 bylo zřízeno Armádní středisko vrcholového sportu Dukla Olomouc. Úspěšné působení Dukly Olomouc dokazují další tituly mistra ČSSR v letech 1974 a 1975. Výčet úspěchů olomoucké Dukly je opravdu veliký, například na mistrovství ČSSR ve finálových duelech svých kategorií uspělo hned kvarteto boxerů Olomouce. Dalším výborně obsazeným turnajem byla v roce 1977 IV. letní spartakiáda spřátelených armád konaná v Havaně, odtud si boxeři Dukly Olomouc přivezli čtyři bronzové medaile. Jako poslední významná sportovní akce 70. let 20. století je zmíněna XXIII. mistrovství Evropy konané v Německé spolkové republice, odkud si reprezentace ČSSR díky Rostislavu Osičkovi odvezla bronzovou medaili. V témže roce probíhá i výstavba nové tréninkové haly pro box na Šibeníku v Olomouci.

Úspěchy provází boxery Dukly také v 80. letech 20. století. Za zmínku mimo jiné stojí například V. letní spartakiáda spřátelených armád konaná tentokrát v maďarském městě Petz, zde Dukla vybojovala jednu stříbrnou a tři bronzové medaile, dále pak úspěch na Mistrovství ČSSR v roce 1983, které se konalo v Olomouci a přineslo velké úspěchy domácím borcům, když se jich pět

stalo držiteli mistrovských titulů. Další skvělé výsledky si boxeři Dukly odnesli, jak z mezinárodní, tak z domácí scény. K poklesu výkonnosti došlo až v sezoně 1987/1988, kdy se nepodařilo v dostatečné kvalitě obměnit kádr Dukly. V důsledku těchto změn se družstvo umístilo v této sezoně na pátém místě extraligové tabulky a o rok později dokonce a na místě šestém. Tato skutečnost značnou měrou přispěla k tomu, že v roce 1989 byl oddíl mužů vyřazen z extraligy a následně zrušen.

I přes zrušení extraligového družstva mužů byl box v Olomouci zachován, při reorganizaci sportovních armádních klubů po roce 1989 se z Olomouce stala odloučená jednotka Střediska vrcholového sportu Dukla Praha pro box a šerm. Zde mohli vykonávat vojenskou službu příslušníci mládežnického družstva. Rok 1994 přinesl boxerům Dukly Olomouc úspěch v podobě třetího místa v extralize, individuální úspěch pro Duklu znamenal vyhlášení nejlepšího boxera České republiky roku 1995, kterým se stal člen oddílu Pavol Polakovič před dalším členem olomoucké Dukly Jaroslavem Konečným. Oba tito boxeři potvrdili své kvality na Mistrovství České republiky v roce 1995 a suverénně vyhráli své hmotnostní kategorie. Z životního úspěchu se mohl radovat Pavol Polakovič o rok později na Mistrovství Evropy, kde získal v kategorii do 71kg bronzovou medaili. Pavol Polakovič a Jaroslav Konečný přinášeli úspěchy armádnímu boxu v Olomouci až do roku 1999, kdy se uzavřela historie armádního boxerského sportu v Olomouci.

Ačkoliv box zůstal v Olomouci i nadále aktivní už to nebylo pod záštitou armády (Němeček, 2006). V současnosti v Olomouci působí dva kluby pod záštitou České boxerské asociace, a to TJ Dukla Olomouc bojující v Severomoravské oblastní lize a Gambare Olomouc, který se účastní Jihomoravské oblastní ligy (Česká boxerská asociace, 2010)

4.2.8. Sportovní klub Univerzity Palackého v Olomouci

Sportovní klub byl založen v roce 1950 pod názvem TJ Sokol Palackého Univerzity. Založení Sportovního klubu zcela jistě přispělo ke vzniku Katedry tělesné výchovy. Vzájemná spolupráce posléze vedla mimo rozvoje obou uskupení také například k zorganizování Československých univerziád v Olomouci (zimní 1961 a 1981, letní 1971 a 1978). Podmínky pro sportovní činnost se výrazně zlepšily výstavbou Sportovní haly UP v letech 1974 - 1978.

S postupným rozšiřováním sportovních oddílů se zvyšoval také počet registrovaných sportujících studentů, v roce 1972 měla Tělovýchovná jednota asi 1 300 členů ve 13 sportovních oddílech a v 90. letech 20. století se počet členů pohyboval od 2 000 do 2 500 členů z toho 900 - 1500 studentů sdružených v 20 až 24 oddílech (SK UP, 2000). V roce 2011 měl klub 1 675 členů z toho 681 studentů ve 20 činných oddílech.

Období po roce 1990 sebou nese jak určitá pozitiva, tak bohužel také negativní rozhodnutí. Tělovýchovná jednota se přejmenovala na Sportovní klub Univerzity Palackého (SK UP). Snahou výkonného výboru SK UP bylo poskytnout oddílům vedle samostatnosti v jejich činnosti také zvýšení členské základny, zejména z řad studentů UP. Univerzita se rovněž stala garantem SK UP mimo jiné poskytnutím cvičebních a tréninkových prostor. Mezi jedno z negativních rozhodnutí lze jednoznačně zmínit zrušení Střediska vrcholového sportu mládeže, což bylo pro klub velkým oslabením. Bohužel také ubývá vrcholových sportovců na Univerzitě Palackého. Posledním záparem je zrušení několika sportovních oddílů, například mládežnických družstev volejbalu (žáků, kadetů a juniorů), (Žurnál UP, 2011).

I přes určité problémy je ovšem nutné zdůraznit, že SK UP se významně podílí na tělovýchovné a sportovní činnosti a velmi kvalitně reprezentuje, jak Univerzitu Palackého, tak město Olomouc.

4.2.9. Tělovýchovná jednota MILO Olomouc

TJ Milo Olomouc je současný název sportovního spolku založeného roku 1909, základ klubu tvořil Sokol. Sportovní činnosti se na Nových Sadech zabývali milovníci tenisu. Ti založili už v roce 1907 Českou tenisovou společnost (ČST) a na Nových Sadech vybudovali dva kurty, položili tak základ samotnému vzniku sportovního klubu. Ten byl slavnostně představen v roce 1912, několikrát během své historie měnil svůj název (Jareš, 2009):

- 1) 1907 - Česká tenisová společnost na Nových Sadech
- 2) 1912 - SK Olomouc
- 3) 1937 - SK ASO Olomouc
- 4) 1951 - Sokol KNV Olomouc
- 5) 1953 - MEZ Olomouc
- 6) 1954 - Baník Olomouc
- 7) 1956 - TJ Dynamo Spoje Olomouc
- 8) 1969 - TJ Sokol Spoje Olomouc
- 9) 1977 - TJ Sokol Milo Olomouc
- 10) 1985 - TJ Milo Olomouc

Za dobu své existence bylo toto občanské sdružení oceněno celou řadou uznání, jak na domácí půdě, tak v zahraničí. K rozvoji sportu v Olomouci nemalou měrou přispělo také výchovou a podporou celé řady sportovců v mládežnických kategoriích, kteří se později prosazovali v profesionálních soutěžích. Sportovní aktivity ve všech oddílech tělovýchovné jednoty jsou provozovány na ryze amatérské bázi. V současné době tělovýchovná jednota sdružuje přes 800 členů v oddílech fotbalu, tenisu, turistiky, kolové a ledního hokeje (TJ Milo, 2009). TJ Milo Olomouc vlastní celkem tři sportovní areály. Fotbalový areál a areál tzv. „sekretariátu“ se nachází v Nových Sadech. Fotbalový oddíl spravuje dvě travnatá hřiště, hřiště s umělým povrchem pro celoroční provoz, jedno škvárové hřiště a plochu s šotolinovým povrchem určenou pro malou kopanou (Jareš, 2009).

Tenisový areál je rozdělen na dvě části. První část najdeme v těsné blízkosti fotbalového komplexu Sigmy Olomouc za východní tribunu Androva stadionu. Ten má sedm kurtů a halu s dvěma kurty pro zimní trénink. Poslední rekonstrukce proběhla v letech 1983 a 1984 v rámci stavby nové fotbalové tribuny. Druhá část areálu se nachází na ulici Dolní Hejčínská a má 14 antukových kurtů (TJ Milo, 2009).

Fotbal - oddíl kopané vznikl v Nových Sadech už v roce 1920 pod názvem SK Haná Novosady. V době I. republiky se klub úspěšně rozvíjel, bohužel počátkem 2. světové války byla činnost klubu ukončena. Po roce 1945 klub své působení znovu obnovil. Klub se podílel na výchově mnoha talentovaných hráčů, kteří poté přestupovali do ligových družstev. Členem oddílu byl také legendární brankář František Plánička. Nyní nese klub jméno FK Nové Sady a sdružuje celkem 8 družstev a 294 členů oddílu z toho 195 aktivních hráčů všech věkových kategorií: (TJ Milo, 2009)

- 1) družstvo mužů „A“
- 2) družstvo mužů „B“
- 3) starší dorostenci
- 4) družstvo dívek
- 5) starší žáci
- 6) mladší žáci
- 7) starší přípravka
- 8) mladší přípravka

Družstvo dívek - Fotbalové družstvo žen TJ Lokomotiva Olomouc bylo založeno už v roce 1968 a až do sezony 1974/1975 hrávalo Moravskou ligu. Vlivem úbytku ženských oddílů dochází od sezony 1975/1976 ke sloučení s Českou ligou a vzniká společná Národní liga ČSR. V 80. letech 20. století družstvo několikrát vyhrálo turnaje v Polsku, konkrétně ve Varšavě, Katovicích, Wroclavi a Starachovicích. Roku 1987 ženy vyhrávají turnaj ve švýcarském Luganu, kterého se účastnilo 24 družstev z 10 zemí Evropy. O rok

později jako obhájkyně triumfu skončily na 4. místě. Dalšíh mezinárodních úspěchů ženy dosáhly na turnajích v Miláně v roce 1989 (4. místo) a ve Francii v roce 1990 (3. místo).

Od sezony 1999/2000 působí ženy Olomouce v oddíle FK Nové Sady ve II. nejvyšší soutěži v severní skupině. V letech 2007 i 2008 vyhrály ženy FK Nové Sady svou skupinu a mohly postoupit do nejvyšší soutěže. Ovšem postup se z finančních podmínek a vzhledem k úzkému kádru neuskutečnil.

Díky svým úspěchům a výkonům patří oddíl žen ke špičkovým týmům ženské kopané na Moravě (Jareš, 2009).

Hokej - oddíl hokeje má v Nových Sadech bohatou historii. První zápasy se hrály na slepém rameni řeky Moravy přímo v Nových Sadech. Největších úspěchů dosahuje klub v 30. letech 20. století kdy mužstvo hraje na špici župního přeboru. Také starší dorost v té době slavil velké úspěchy. V roce 1939 vyhráli bez porážky dorostenecký přebor Sokolské župy olomoucké s úctyhodným skóre 57:4. V následující sezoně dorostenci úspěch zopakovali. Po 2. světové válce celá tělovýchovná jednota obnovuje svoji činnost a v roce 1953 dochází k sloučení s mužstvem TJ Spartak Sandrik. V následujících letech se nově vzniklý tým pohybuje mezi krajským a okresním přeborem. Po roce 1989 jsou hokejisté Nových Sadů jediným družstvem Olomoucka, které se pravidelně účastní Okresního přeboru. Bez silného sponzora, vlastní ledové plochy a široké základny nelze v současné situaci pomýšlet na postup do vyšší soutěže. V roce 2010 sdružoval oddíl ledního hokeje 40 členů z toho 20 aktivních hráčů, 9 hráčů aktivní zálohy a 11 hráčů zálohy pasivní (TJ Milo, 2009).

Tenis - Jak už bylo výše zmíněno, v roce 1907 byla založena Česká tenisová společnost, pod jejíž patronací se konaly první oficiální tenisové turnaje v Olomouci. Ovšem první zmínky o tenise v Olomouci se datují už k přelomu 19. a 20. století, kdy se hrál tenis na rekreační a čistě amatérské úrovni. Velký rozmach tenisu nastává ve 30. letech 20. Století. V roce 1932 tenisté tehdejšího

SK Olomouc sklízí řadu úspěchů v mistrovství Středomoravské župy a mistrovství Olomouce. O dva roky později jsou dobudovány tenisové kurty a některé areály, celkem se v této době nachází v Olomouci už 10 tenisových areálů s 51 dvorci. Ještě v roce 1940 měl oddíl tenisu 200 dospělých členů a 80 členů juniorského a dorosteneckého věku. Také po konci 2. světové války zažívá olomoucký tenis v rámci tělovýchovné jednoty úspěšná desetiletí, a to až do roku 1990, kdy se karta začíná obracet a toto období charakterizují spíše neúspěchy a úpadek (TJ Milo, 2009). Stále více se bohužel projevuje nedostatek financí putujících do závodního a mládežnického tenisu navíc v těsné konkurenci tenisových gigantů TK Prostějov a TK Přerov. Dochází také k poklesu počtu členů oddílu a to hlavně z důvodu ztráty zájmu o závodní tenis a většímu zaměření na tenis rekreační. Ke konci roku 2010 měl tenisový oddíl TJ Milo Olomouc 47 členů, z toho 37 odchovanců a 10 hráčů hostujících (Jareš, 2009)

Kolová a Krasojízda – Oddíl cyklistiky při TJ Dynamu Spoje Olomouc založen v roce 1956, v začátcích byla činnost oddílu zaměřena na krasojízdu. Na tomto poli bylo dosaženo největších úspěchů v 50. a začátku 60. let. Za celou dobu existence oddílu získali krasojezdci a krasojezdkyně z Nových Sadů v rámci celorepublikových přeborů jednu zlatou, čtyři stříbrné a třináct bronzových medailí. Éra krasojízd však skončila rokem 1989 a její činnost už nikdy nebyla obnovena. Samotná kolová byla poprvé představa v roce 1962 a téměř ihned si získala velkou popularitu, kterou dokazuje například postup oddílu v roce 1964 do II. ligy v kolové mužů. Velkým úspěchem pak byla zlatá medaile dorostenců z přeboru ČSSR v roce 1968. Povedená dekáda byla završena v roce 1973 postupem do I. ligy kolové v mužské kategorii. Velmi kvalitních výsledků dosahují všechny věkové kategorie také v následujících desetiletích. V současné době má oddíl kolové 25 členů, 4 družstva mužů, 2 družstva veteránů a po jednom družstvu juniorů a žáků. Zbývajícími členy jsou bývalí aktivní jezdci pomáhající při zajišťování chodu oddílu (Jareš, 2009).

Posledním fungujícím oddílem je oddíl **turistiky**. Jeho vznik byl datován k roku 1948, i když první zmínky o prvopočátcích organizované turistiky spadají do roku 1945, kdy se po ukončení války opět vytvořily vhodné podmínky k rozvoji turistiky v Československu. Činnost oddílu se zaměřuje na pravidelné konání turistických vycházek a výletů nebo vlastivědných zájezdů. Další významnou činností je rozhodcovská účast členů oddílu na turistických závodech. Do oddílu je zařazen také odbor výkonnostní turistiky. Podmínkou stát se výkonnostním turistou je plnění tzv. zápočtových cest. Ty se plní při přesunech (pěších, na lyžích, na kole, na vodě aj.) v různých stupních obtížnosti. Dalším částí oddílu je odbor vysokohorské turistiky, který vyvíjí samostatnou činnost pro juniorskou a dospělou populaci. Koncem roku 2010 měl oddíl 110 členů, z toho 4 juniory do 26 let, 15 členů v produktivním věku a 91 seniorů (TJ Milo, 2009)

Počet oddílů v historii tělovýchovy nebyl vždy stálý. Jak už výše zmíněno, v roce 1989 ukončil svou činnost odbor krasojízdy a bohužel nebyl jediným. Nejdéle fungujícím oddílem byl volejbalový, který vznikl v roce 1934 a až do roku 1989 úspěšně reprezentoval tělovýchovnou jednotu. Po sametové revoluci přešel pod Jednotu sokolskou. Od počátku 50. let je zaznamenaná činnost lyžařského oddílu, který pořádal jak závody v běžeckých, tak sjezdových disciplínách. Po roce 1989 oddíl upadá vlivem zvýšeného zájmu o rekreační ježdění a možnosti svobodného vycestování za hranice. Oddíl svoji činnost definitivně ukončuje v roce 2006. Posledním oddílem, který byl ve své historii členem tělovýchovné jednoty, byl oddíl rekreačního tance a sportu. Ten vznikl díky systematické práci Ivety Švancarové v roce 1987. Členové tanečních skupin se pravidelně účastnili a účastní nejen celorepublikových, ale i mezinárodních soutěží. V roce 2007 se oddíl osamostatňuje a v současné době působí pod názvem M - Plus Olomouc (Jareš, 2009).

Tento stručný popis ukazuje bohatou historii sportovních celků v Olomouci, která sahá až do 19. století. Přes dnešní obtížnou dobu, která na

sportovní oddíly klade stále větší nároky, ať už finančního nebo sociálního charakteru, jsou sportovní celky v Olomouci schopny nabídnout zájemcům, nejen z řad mladých lidí, kvalitní sportovní podmínky a zázemí. Na tomto místě by bylo určitě vhodné vyzdvihnout práci mnoha trenérů, cvičitelů, funkcionářů a činovníků sportovních organizací, kteří se mnohdy za minimální finanční ohodnocení nebo ve svém volném čase věnují nejen samotné přípravě sportovců, ale také organizování různých sportovních akcí a událostí. Tím dávají příslib dalším generacím, že sport v Olomouci nezanikne a bude se i nadále rozvíjet.

5. Analýza vybavenosti města Olomouce sportovními zařízeními

5.1. Obecná charakteristika sportovních zařízení

Obecně se sportovním zařízením rozumí objekt, pozemek, vodní plocha, budova nebo jejich soubor sloužící výhradně nebo převážně pro provozování sportu (MŠMT, 2010). Poněkud konkrétněji jsou určitá sportovní zařízení definována takto:

Tělocvičny jsou tělocvičné sály, zásadně bez plochy pro diváky (bez hlediště). Ochozy a podobné plochy se nepovažují za plochy pro diváky. Předmětem šetření jsou rovněž přetlakové haly (bez plochy pro diváky). Nesledují se minitělocvičny, tj. místnosti obytného domu trvale vyčleněné pro neorganizovanou tělovýchovu obyvatel.

Hřiště sestává z hrací plochy a zázemí. Na hřiště může navazovat výškově neupravená plocha pro diváky. Za hřiště se považují rovněž otevřené tělovýchovné plochy vybudované v rámci bytové a občanské zástavby o výměře větší než 100m².

Stadióny otevřené zahrnují nekrytá sportovní zařízení s převládajícím délkovým rozměrem, skládající se ze sportovní plochy a plochy pro diváky, která je stupňovitě nebo jinak výškově upravena pro určitý počet diváků. Není rozhodující, zda je k sezení či stání.

Stadióny kryté zahrnují krytá sportovní zařízení s převládajícím délkovým rozměrem, skládající se ze sportovní plochy a plochy pro diváky, která je stupňovitě nebo jinak výškově upravena pro určitý počet diváků. Není rozhodující, zda je k sezení či stání.

Zimní stadióny jsou sportovní zařízení sestávající z kluziště (ledové plochy umělé či přírodní) s navazující plochou pro diváky výškově upravenou (viz. stadion) a zahrnující komplex zařízení bezprostředně souvisejících se sportovní činností na stadiónu, a to vč. zajištění služeb pro diváky.

Dráhy otevřené i kryté dráha je sportovní zařízení s převládajícím délkovým rozměrem skládající se z jedné či více tratí, na dráhu může navazovat výškově neupravená plocha pro diváky.

Sportovní haly jsou tělocvičné sály s výškově upravenou plochou pro diváky.

Koupaliště jsou zařízení u vodních toků a nádrží, která mají provozovatele a vyhovují hygienickým a bezpečnostním předpisům (ČSÚ, 2012)

Obdobnou definicí je také vyjádřen pojem sportovní stavby, za tyto budovy a areály jsou považovány stavby sloužící k tréninkovým a závodním účelům. Řadí se sem budovy rozličného zaměření. Kromě klasických například sportovních hal, zimních stadionů, jízdáren, krytých plaveckých bazénů a dalších se za sportovní stavby považují tělovýchovné školy, noclehárny pro turisty a horolezce a další doplňková zařízení.

5.2. Porovnání sportovní vybavenosti města Olomouc s vybranými krajskými městy

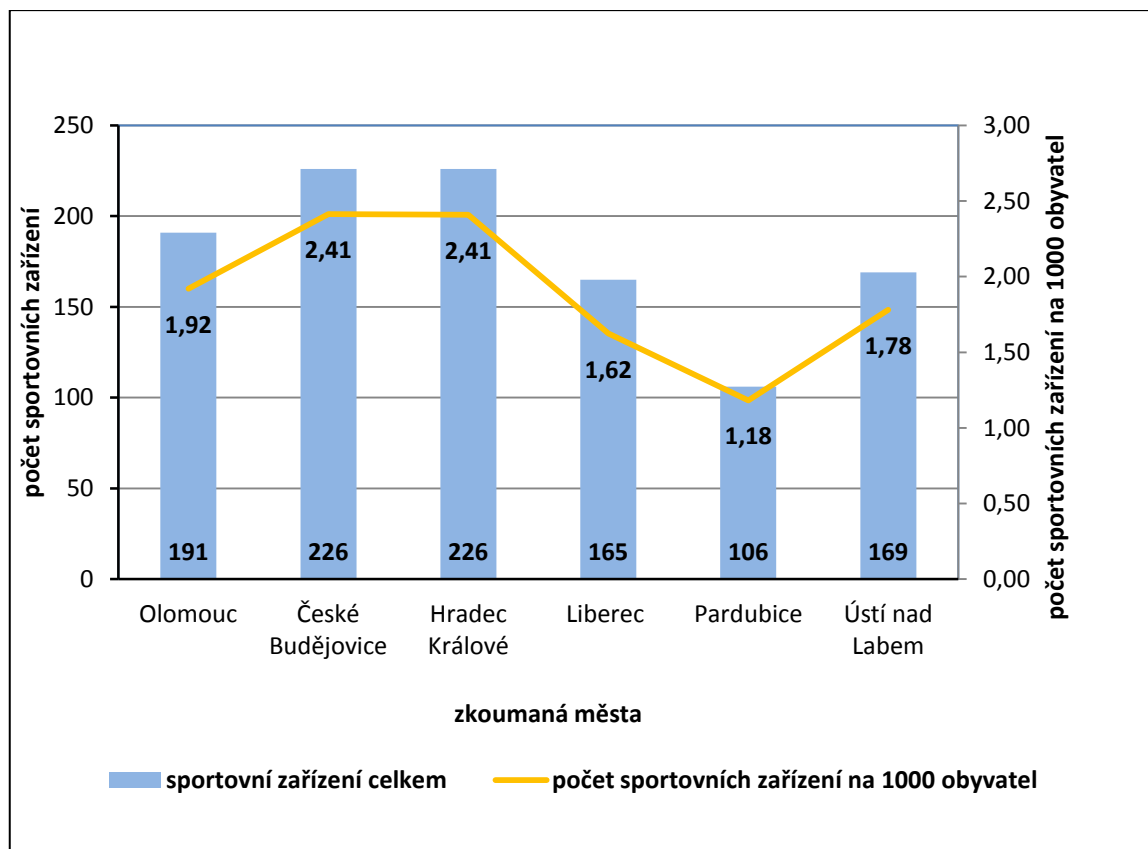
V tabulce č. 5 počet sportovních zařízení ve městech se srovnatelným počtem obyvatel jako Olomouc. K 1. 1. 2011 měla města zmíněna v tabulce tento počet obyvatel: Olomouc - 99 497 obyvatel, České Budějovice - 93 633 obyvatel, Hradec Králové - 93 790 obyvatel, Liberec - 101 585 obyvatel, Pardubice - 89 621 obyvatel a Ústí nad Labem 94 846 obyvatel (ČSÚ, 2011).

Tab. 5. Sportovních zařízení ve vybraných krajských městech

	Olomouc	České Budějovice	Hradec Králové	Liberec	Pardubice	Ústí nad Labem
koupaliště a bazény	4	5	2	9	3	9
- z toho kryté	2	1	3	6	1	3
hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	38	149	133	52	42	31
tělocvičny (vč. školních)	38	39	68	45	27	46
stadiony otevřené	7	5	1	5	8	4
stadiony kryté	1	3	4	1	neudáno	neudáno
zimní stadiony kryté i otevřené	1	2	2	2	2	1
ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem)	100	22	13	45	23	75
sportovní zařízení celkem	191	226	226	165	106	169
počet obyvatel celkem	99 497	93 633	93 790	101 585	89 621	94 846
počet sportovních zařízení na 1000 obyvatel	1,92	2,41	2,41	1,62	1,18	1,78

Zdroj: MOS: Městská a obecná statistika

V porovnání s ostatními vybranými městy lze konstatovat, že Olomouc ve vybavenosti sportovními areály nikterak nezaostává. Ačkoliv samozřejmě existují zkoumané kategorie, kde by bylo na místě zkvalitnění nabízených služeb, buď možností výstavby nových sportovišť, nebo rekonstrukcí stávajících areálů. Jedním z těchto areálů je zimní stadion, jehož problematika je rozebrána v kapitole Charakteristika vybraných sportovních zařízení. V Olomouci připadá na 1 000 obyvatel přibližně 1,92 sportovních zařízení, což ve srovnání s ostatními městy není v žádném případě nízké číslo. V počtu sportovních zařízení jsou na tom lépe pouze České Budějovice a Hradec Králové. Olomouc tak svým občanům může nabídnout více sportovních areálů než Pardubice, Liberec a Ústí nad Labem.

Obr. 3. Sportovní zařízení ve vybraných krajských městech

Zdroj: MOS Městská a obecní statistika

5.3. Financování vybraných sportovních areálů a sportu v Olomouci

Statutární město Olomouc vlastní aquapark, plavecký stadion a zimní stadion. V těchto sportovních zařízeních financuje provoz. Ve vlastnictví města jsou sportoviště, která jsou veřejně přístupná (jedná se o asfaltové sídlištní plácky, která jsou vybavena basketbalovými koši a univerzálními brankami na fotbal či hokejbal). Dále statutární město Olomouc vlastní a ve spolupráci s jednotlivými školami provozuje tělocvičny a sportovní areály při základních školách (Informační server statutárního města - Statutární město Olomouc, 2011).

Určitá část sportovních oddílů působících v Olomouci spravuje své vlastní prostory a areály. Ty jsou ve většině případů ve špatném technickém stavu a nevyhovují dnešním standardům. Ovšem i tak je velký zájem o jejich pronájem a například hala SK UP Olomouc je prakticky po celý rok plně

kapacitně obsazena. Na jedné straně tak platby nájmů tvoří jednu z největších výdajových částí rozpočtu sportovních organizací, které jsou částečně hrazeny z dotací města. Na druhé straně jsou pak tyto částky nezanedbatelnou položkou příjmu pronajímajících oddílů (Hala, 2008).

Od roku 1997 město Olomouc pokrývá finanční požadavky v oblasti sportu ze svého rozpočtu v několika hlavních kategoriích. Finance jsou rozdělovány formou příspěvků na základě rozhodnutí Rady města Olomouce, popřípadě Zastupitelstva města Olomouce na základě žádostí v souladu s Pravidly pro poskytování příspěvků z rozpočtu statutárního města Olomouce. Pravidla pro toto přerozdělování jsou nejdůležitější normou pro poskytování finanční podpory z rozpočtu města. První kategorií jsou **Granty v oblasti sportu** – jedná se o podporu rekreačního a výkonnostně zaměřeného sportovního odvětví. Finanční prostředky se v této kategorii rozdělují podle několika kritérií:

- a) členská základna (z toho počty dětí a mládeže)
- b) finanční náročnost
- c) významné celostátní a mezinárodní úspěchy
- d) pořádání významné sportovní akce (účast na ní)

Druhou kategorií jsou tzv. **Vlajkové lodě**, v nichž se jedná v současné době o šest vybraných sportů, které obecně nejvíce reprezentují město Olomouc. Divácky jsou nejvíce vyhledávány, mají nejširší členskou a mládežnickou základnu, tudíž jsou před jinými sporty preferovány. Jedná se o:

- a) kopaná mužů - SK Olomouc Sigma MŽ a 1. HFK Olomouc,
- b) lední hokej mužů - HC Olomouc,
- c) házená žen - DHK Zora Olomouc,
- d) volejbal žen - SK UP Olomouc,
- e) atletika - Atletický klub Olomouc

Třetí kategorií jsou **Příspěvky na drobné veřejně prospěšné akce**. V tomto případě se jedná o veřejně prospěšné aktivity, kde výše jednoho příspěvku dosahuje maximálně 5 000 Kč. Obecně se jedná o podporu aktivit menšího rozsahu, přičemž žádosti navrhuje a zpracovává odbor školství.

Poslední kategorií jsou **Významné akce, Nespecifikované akce, Malé projekty**. V tomto případě se jedná o příspěvky kryté přímo z rozpočtu města (Hala, 2008)

Tab. 6. Výše příspěvku pro jednotlivé kategorie financování sportu v Olomouci v letech 2001- 2007

rok	granty v oblasti sportu	vlajkové lodě	příspěvky na drobné veřejně prospěšné akce.	významné akce, nespecifikované akce, malé projekty
2001	3 800 000 Kč	0	350 000 Kč	0
2002	4 000 000 Kč	0	350 000 Kč	0
2003	4 000 000 Kč	0	350 000 Kč	0
2004	4 000 000 Kč	0	700 000 Kč	2 000 000 Kč
2005	5 500 000 Kč	0	700 000 Kč	3 000 000 Kč
2006	6 500 000 Kč	6 000 000 Kč	700 000 Kč	4 000 000 Kč
2007	6 500 000 Kč	6 000 000 Kč	700 000 Kč	3 500 000 Kč

Zdroj: Bakalářská práce Vojtěch Hala: Nástin koncepce financování tělesné kultury a sportu Statutárním městem Olomouc, vlastní zpracování

V roce 2011 bylo na provoz sportovních areálů ve vlastnictví města vyčleněno přes 60 milionů Kč, z čehož nejvíce na aquapark (29 mil. Kč), plavecký bazén (17 mil. Kč) a zimní stadion (14 mil. Kč). Stejně jako v roce 2007 také pro rok 2012 bylo z rozpočtu města vyčleněno 6 500 000 Kč ve čtyřech hlavních kategoriích financování sportu. Nejvyšší podpory se dostane mládeži hokejového klubu Olomouc (2,5 mil. Kč), SK UP volejbal ženy (1,5 mil Kč) a DHK Zora Olomouc (1,5 mil. Kč). Statutární město Olomouc bylo také jedním z prvních krajských měst, které zpřístupnilo veřejnosti vytipovaná školská hřiště. Tato hřiště byla dovybavena sportovním náčiním, které je možné bezplatně zapůjčit sportující veřejnosti. Z velké části též splňují kritéria herního vybavení pro děti předškolního věku a splňují tak požadavky na rekreační a pohybové aktivity občanů Olomouce všech věkových kategorií (Hala, 2011).

Tab. 7. Školní sportovní areály zpřístupněné v mimo vyučovací dobu veřejnosti

1. ZŠ Demlova	5. ZŠ Mozartova
2. ZŠ Helsinská	6. ZŠ Roosveltova
3. ZŠ Holice	7. ZŠ Rožňavská
4. ZŠ Holečkova	8. ZŠ Tererovo náměstí

Zdroj: Bakalářská práce Vojtěch Hala: Nástin koncepce financování tělesné kultury a sportu Statutárním městem Olomouc

Pozitivním faktorem je umístění sportovních zařízení nejen v blízkosti centra města, ale také v jeho okrajových oblastech. Tím vznikají dobré příležitosti a možnosti k uspokojení sportovních nároků širokého spektra obyvatel. Významné sportovní areály a plochy jsou pak v dobré dostupnosti prostředky městské hromadné dopravy anebo jejich obsluhu zajišťují dopravní kapacity IDSOk (Integrovaný dopravní systém Olomouckého kraje).

5.4. Charakteristika vybraných sportovních zařízení v Olomouci

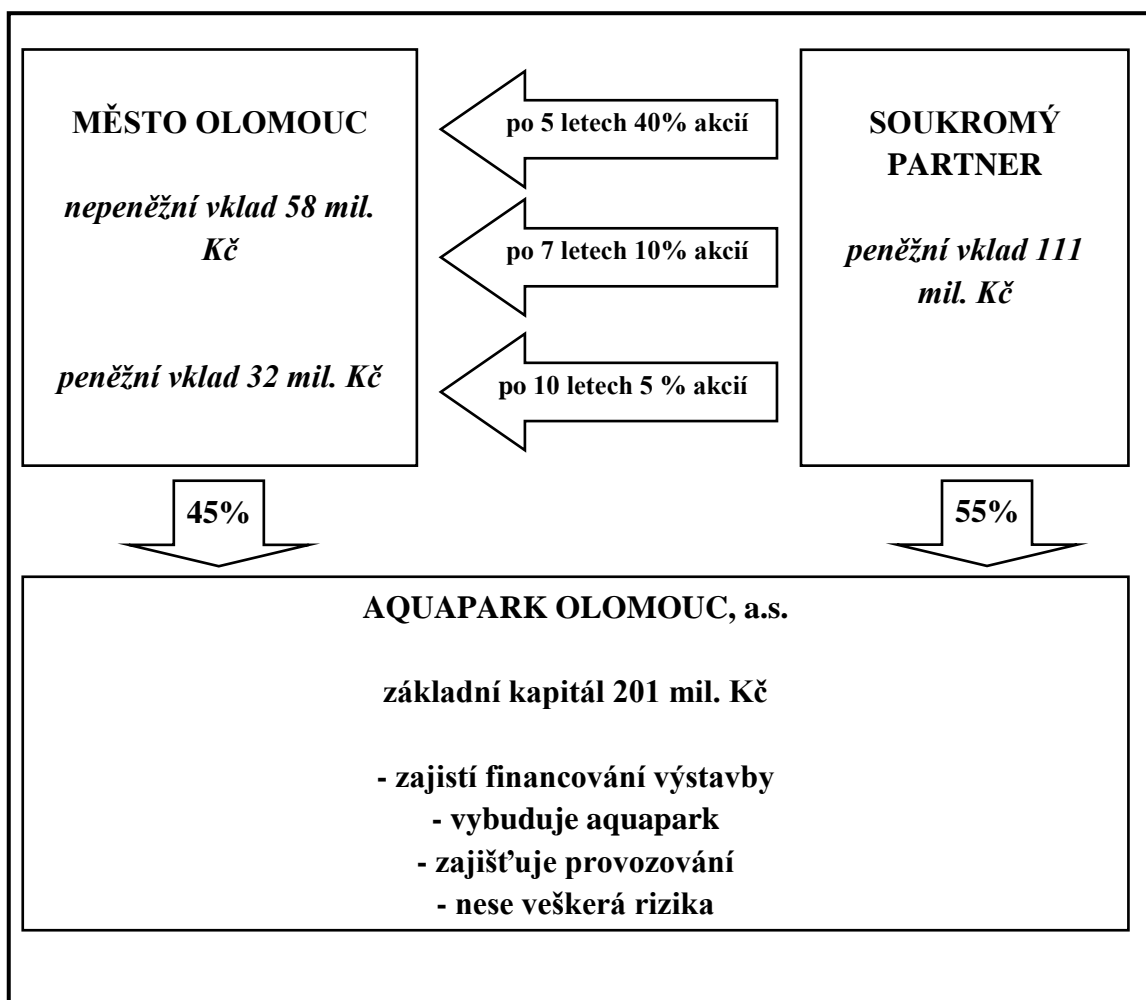
V následující kapitole jsou popsány vybrané sportovní areály sloužící široké veřejnosti nejen přímo z města Olomouce, ale také z širšího okolí. Snahou bylo popsat historii vzniku sportovních zařízení, jejich financování, charakteristiku zařízení a plánové přestavby a rekonstrukce

5.4.1. Aquapark

První myšlenky na vybudování sportovního zařízení určeného pro trávení volného času s celoročním provozem vznikaly v Olomouci v roce 2004. Od počátku byla myšlenka výstavby aquaparku směřována nejen pro volnočasové využití projektu, ale také jako komerční aktivita pro širokou veřejnost nejen z města Olomouce, ale z celého regionu. Výstavba aquaparku v Olomouci byla financována formou PPP projektu (Public Private Partnerships = Partnerství veřejného a soukromého sektoru).

Pro úspěšnou realizaci projektu byla ve spolupráci města Olomouce a soukromého investora založena projektová společnost Aquapark Olomouc, a. s.

Do této společnosti byl vložen společný základní kapitál obou účastníků projektu (Statutární město Olomouc, 2007).

Obr. č. 4. Schéma PPP projektu Aquaparku Olomouc

Zdroj: prezentace Aquapark Olomouc, Statutární město Olomouc

Jak je patrné z obrázku č. 1. Kapitál vložený do společnosti Aquapark Olomouc, a.s. se rovná 201 mil. Kč, přičemž 58 mil. Kč jako nepeněžní vklad města představují především pozemky o rozloze přibližně 18 206m² určené pro stavbu projektu. Zbývající finanční prostředky potřebné pro realizaci projektu byly poskytnuty formou úvěru od České spořitelny, a.s. Vlastnictví společnosti Aquapark Olomouc, a.s. bylo na počátku výstavby rozděleno 55% pro soukromého investora a 45% podílu na základním kapitálu připadlo městu Olomouc. Součástí smlouvy je také ujednání o postupném převodu akcií soukromého investora na město Olomouc, který by měl trvat při splnění všech

závazných smluv deset let s tím, že investiční náklady projektu by měly dosáhnout téměř 222 mil. Kč (Statutární město Olomouc, 2007).

Samotná stavba se člení na několik částí, hlavní je objekt s bazénovou plochou a dále pak venkovní plochy s bazénem a tobogánem. Atrakcemi krytého objektu jsou především divoká řeka, tobogán a široká skluzavka, u venkovní části projektu je to samozřejmě venkovní toboganová věž s výškou přesahující 16 metrů (Esmedia, 2012)

5.4.2. Plavecký stadion Olomouc

Plavecký stadion v Olomouci byl slavnostně otevřen v roce 1965 (OLTERM & TD Olomouc, a.s, 2012), od té doby bylo nutné provést několik rekonstrukcí, mezi nejnovější z roku 2011 patří výměna hliníkové vany bazénu, která byla instalovaná už v roce 1975 a v současné době zcela nevyhovovala technickým a hygienickým požadavkům (Olomouc.cz: Zprávy z regionu, 2011). Další výměnou v loňském roce bylo zateplení a celková výměna oken v celém areálu plaveckého stadionu. Dohromady se cena těchto rekonstrukcí vyšplhala na částku přesahující 40 mil. Kč (IVZ CZ, 2011).

Provozovatelem bazénu je akciová společnost OLTERM & TD Olomouc, která byla založena v roce 1994, jako 100% městská společnost starající se o tepelné hospodářství města Olomouce. V roce 1997 je společnosti svěřena rekonstrukce povodní poničeného stadionu a následně také provoz Plaveckého stadionu Olomouc. Významný pro firmu je rok 1999 kdy do společnosti kapitálově vstupuje francouzská společnost Dalkia Česká republika, a.s., která se stala většinovým vlastníkem společnosti s podílem 66%. Zbýlých 34% připadá městu Olomouc (OLTERM & TD Olomouc, a.s, 2012).

Návštěvníkům je k dispozici krytý bazén o rozměrech 50x20 metrů, venkovní bazén o rozměrech 50x21 metrů, skokanská věž, tobogán a další atrakce (Střední Morava – Tourism, 2012).

5.4.3. Zimní stadion

Zimní stadion v Olomouci byl slavnostně otevřen 25. ledna 1948, na území tehdejšího Československa se jednalo o sedmou umělou ledovou plochu. Tribuna a celé zázemí bylo celodřevěné a návštěvy se například v 50. letech 20. stol. pohybovaly okolo 10 000 diváků (HC OLOMOUC, s.r.o., 2011). Postupných úprav a rekonstrukcí se stadion dočkal v 60. a 70. letech. Dřevěná tribuna byla nahrazena železobetonovou, po jejímž obvodu byl instalován vlnitý plech. V roce 1967 byl stadion zastřešen. Konečným rokem dlouhých úprav byl rok 1980, kdy stadion získává dnešní podobu (Databáze zimních stadionů, 2003).

Dalších velké úpravy na stadionu se konaly až v roce 2006, kdy byla kompletně zrekonstruována ledová plocha, byly instalovány nové rozvody chlazení a nově vybetonována celá hrací plocha, kterou doplnily mantinely s plexiskly. Dále rekonstrukcí prošly také obě střídačky, trestné lavice a oddělení časoměřičů. Bohužel i nadále zůstával stadion v neutěšeném stavu a v roce 2010 na řadu přišly opravy kabin pro hráče, sociálních zařízení, instalace turniketového elektronického systému a další drobné úpravy. V minulém roce se dále podařilo zrekonstruovat strojovnu a byla instalována nová informační tabule světelná tabule (HC OLOMOUC, s.r.o., 2011). Dá se tedy říci, že zevnitř je na tom zimní stadion města Olomouce podstatně lépe než zvenku, ovšem i tak se jedná o jeden z nejhůře vybavených stadionů v republice ve srovnání se zimními stadiony týmů dvou nejvyšších soutěží extraligy a I. ligy.

Špatný technický stav hokejové haly přispívá k menšímu zájmu diváků o hokejová utkání. Město koupilo stadion v roce 2004 v dražbě za 11 mil. Kč, problém rekonstrukce ovšem nadále ztěžují problematické majetkoprávní vztahy z let minulých. Kompletní přestavba hokejového stánku se připravuje už tři volební období. Například v roce 2006 převládal názor přestavět stadion na multifunkční arénu za 2,5 mld. Kč. V současné době jsou pravděpodobnější varianty přestavby za 550 mil. Kč nebo za 150 mil. Kč. Město Olomouc tak jedná o odkoupení pozemků v okolí haly se soukromou firmou, dosud však bezvýsledně. Zavrhnutá není ani varianta výstavby zcela nové hokejové haly na

jiném místě než stojí stávající stadion. Samotní občané Olomouce si uvědomují, že zázemí hokeje v jejich městě je nutné zlepšit. Dokonce bylo sepsáno několik petic, které měly poukázat na nespokojenost občanů (Idnes. cz, 2011). Ovšem zatím je kompletní rekonstrukce nebo dokonce stavba nové hokejové haly v nedohlednu.

5.4.4. Sportovní hala Univerzity Palackého

Sportovní hala byla postavena ve spolupráci Univerzity Palackého a města Olomouce v letech 1974-1978. Na tu dobu se jednalo o velmi moderně řešenou stavbu, která byla předurčena k tomu, aby sloužila nejen výuce a tělesné výchově studentů, ale také sportovnímu klubu Univerzity Palackého.

Hala splňuje všechny olympijské parametry pro volejbal, basketbal a házenou. Celková hrací plocha je 1 770m². Svou velikostí dává pohodlný prostor ke stavbě čtyř volejbalových kurtů nebo dvou basketbalových hřišť. Dostačující je také divácká kapacita hlediště, ta je 1 000 míst na sezení a 1 500 míst na stání. Při kulturních akcích lze využitím hrací plochy kapacitu zvýšit o 1 000 míst. K zázemí haly patří mimo jiné učebny, často využívané pro různé sportovní semináře, moderní fitness centrum a vědecké pracoviště, zabývající se lidskou motorikou, zde se zkoumá trénovanost sportovců. V okolí haly nalezneme hřiště na beach volejbal, asfaltové hřiště na házenou a antukové kurty na volejbal. Mezi nejvýznamnější akce, které se v hale pořádaly, patří Československé univerziády v letech 1981 a 1987 a Mistrovství světa ve volejbale juniorek v roce 1991 (Hanácké noviny, 1996).

5.4.5. Andrův stadion

Stavba fotbalového stadionu započala roku 1938 na popud velkého mecenáše olomouckého sportu Josefa Andera. Cílem bylo vybudovat na tehdejší dobu moderní stadion, který dosud v Olomouci chyběl. Samotná výstavba trvala dva roky a celková kapacita nového stadionu byla 20 000

diváků. Dominantou tehdejšího Androva stadionu byla mohutná železobetonová tribuna, která byla ovšem na konci 2. světové války přeměněna na muniční sklad a při ústupu německé armády roku 1945 úplně zničena. Na místě zničené železobetonové tribuny byla krátce po skončení války postavena pouze provizorní dřevěná tribuna mnohem menší kapacity, která ovšem oproti všem předpokladům svůj účel plnila až do roku 1976. Po zániku SK ASO (Ander a synové Olomouc) Olomouc v roce 1949 byl stadion přejmenován na Stadion Míru. V dalších letech patřil stadion městu Olomouc a krátce také Slavoji Zora Olomouc, v této době ovšem stadion celkově chátrá a v některých letech není ani pravidelně využíván. Alespoň částečných oprav a rekonstrukcí se stadionu dostává počátkem 70. let. Roku 1974 byla postavena nová budova se šatnami, kanceláři a klubovnou. Dnešní podobu začíná získávat Andrův stadion v roce 1977, kdy byla zbourána stará dřevěná tribuna a na jaře roku 1979 byla dostavěna nová hlavní tribuna, jejíž stavba stála 10 milionů Kč. Nová východní tribuna byla vystavěna v roce 1986, celková kapacita stadionu v té době čítala okolo 6 000 míst na stání. Výstavba se opět rozběhla v roce 1993, kdy bylo instalováno umělé osvětlení. Téhož roku dostal stadion opětovně jméno po svém zakladateli, vedení klubu totiž odkoupilo stadion od potomků Josefa Andera, kterým byl vrácen v restituci.

Dominantou stadionu je bezesporu mohutná severní tribuna, která byla dokončena v roce 2000. K modernímu stadionu evropských parametrů bez diskuse patří také vyhřívaný trávník, toho se Andrův stadion dočkal v roce 2006, v témže roce došlo také k velkým stavebním úpravám v okolí Androva stadionu. Rozlehlý Spartakiádní stadion byl rozebrán a na jeho místě vyrostl komplex tréninkových ploch pro hráče, dále došlo k vybudování hotelu a přilehlého tenisového areálu. Největší změnou od stavby severní tribuny byla v roce 2009 nejprve demontáž staré jižní tribuny a následná výstavba tribuny s obytnými prostory, skyboxy a dalším zázemím pro klub (Sigma Fotbal, 2012). V současné době lze bez pochyby považovat Andrův stadion nejen z pohledu diváka za jeden z nejmodernějších v České republice a i díky němu se fotbal v Olomouci může těšit velkému zájmu diváků.

5.4.6. Sportovní hala dámského házenkářského klubu Zora Olomouc

Házenkářský areál DHK Zory Olomouc se nachází přímo v zázemí Androva stadionu a slouží ženské házené už od roku 1957. V areálu se původně nacházela pouze venkovní škvárová, později antuková hřiště. Tato hřiště později doplněná o jedno asfaltové jsou i v současné době využívána zejména v přípravě mládežnických družstev.

Od roku 1977, kdy se házená začala definitivně hrát ve sportovních halách, se také mluví o stavbě zastřešené haly Zory Olomouc. Ta je ovšem vybudována až v roce 1986, do té doby hrávalo družstvo Zory Olomouc v hale Dukly na Šibeníku nebo v nedaleké Sportovní hale Univerzity Palackého. Ačkoliv projekt původně plánoval pouze se zastřešením stávajících hřišť, po několika úpravách v projektu byla vystavěna nová hala společně s ubytovnou. Původní parketový povrch byl po povodních v roce 1997 vyměněn za polyuretanový. Další rekonstrukce následovaly v roce 2006, kdy byla provedena oprava vytápění a osvětlení sportovní haly. V roce 2007 pak byla opravena střecha haly.

Vnitřní hrací prostor haly má rozměry 43x27 metrů, samotná hrací plocha pak 40x20 metrů. Pro soutěžní utkání hala pojme až 600 stojících diváků. Součástí komplexu je také například restaurace a už výše zmíněná ubytovna DHK Zora Olomouc, 2012).

5.4.7. Cyklistické stezky v Olomouci

Vzhledem k velké oblibě využívání cyklostezek obyvateli města Olomouce, je vhodné krátce se zmínit o podobě cyklistických tras. Olomoucí prochází kromě místních cyklostezek také dvě dálkové stezky, a to Moravská (celková délka 77 kilometrů) a Jantarová (celková délka 26 km) (Paseo.cz, 2012).

Ve městě najdeme následující typy komunikací určených pro cyklisty:

- 1) stezky pro cyklisty (samostatné),
- 2) stezky pro chodce a cyklisty (dělené na část pro chodce a cyklisty),

- 3) vyhrazené cyklistické pruhy (na vozovce nebo částečně oddělené od vozovky), včetně vyhrazených pruhů pro autobusy a cyklisty, případně vedení cyklistických pruhů v protisměru jednosměrné komunikace,
- 4) stezky pro chodce a cyklisty (nedělené) – se společným provozem,
- 5) účelové komunikace (polní, lesní cesta, jiná komunikace),
- 6) místní komunikace v obytné zóně,
- 7) pěší zóny, které jsou součástí značených tras
- 8) místní obslužné komunikace či dopravně méně výrazné silnice III. třídy, které jsou součástí cyklistických tras s intenzitami do 2 500-5 000 voz/den (Tihelková, 2011).

Ačkoliv dle dotazníkového šetření panuje velká oblíbenost ve využívání cyklistických tras obyvateli města, jejich situace není jednoduchá. Od roku 2008 do konce roku 2011 vznikla na území města pouze jedna nová cyklostezka. V délce ani ne tří kilometrů vedoucí z Chválkovic do Samotíšek. Ovšem vedení města začíná vycházet občanům vstříc a plánem pro příští čtyři roky je vybudování pěti nových cyklostezek v celkové délce 26 kilometrů. Bohužel velkým problémem, který je znám už před realizací projektů, jsou složité majetkoprávní vztahy s majiteli pozemků, kteří za výkup požadují přemrštěné ceny. Větší zájem o dění v rámci zlepšení situace pro cyklisty dokazuje vznik funkce koordinátora cyklistické dopravy zařazeného v odboru koncepce a rozvoje a schváleného Radou města Olomouc (RMO) v dubnu 2011. V červnu stejného roku vzniká také pracovní skupina pro cyklistickou dopravu, která je řízená cyklokoordinátorem. Tato skupina se stává poradním orgánem RMO. Prvním hlavním úkolem nově vzniklé pracovní skupiny bylo zjistit kvalitu a stav stávajících cyklistických tras. Za hlavní nedostatky stavu lze považovat:

- 1) neexistuje pasport cyklotras a tím pádem ani jejich značení a jeho doplňování
- 2) zanedbaná údržba zeleně a s tím související vznik nebezpečných situací (kolizí) pro pěší a cyklisty
- 3) značení cyklostezek je v nevyhovujícím stavu a je zavádějící
- 4) existuje celá řada složitějších uzlů, jako jsou křižovatky, před nimiž cyklostezky končí a nejsou převedeny na druhou stranu

5) špatné bezbariérové úpravy cyklostezek

Aby se zamezilo dalšímu vzniku problémů výše zmíněného rázu, dochází ke spolupráci cyklokoordinátora s technickými službami města Olomouce. Pro rok 2012 je schválený rozpočet 1,7 mil Kč určených pro zpracování projektových dokumentací cyklistických stezek na území města. Na tomto rozpočtu se z poloviny podílí Město Olomouc a Regionální agentura pro rozvoj Střední Moravy.

Nejbližšími realizačním záměrem pro rok 2012 jsou vybudování části Moravské cyklotrasy v Řepčíně v celkové délce 1,2 km. Cena tohoto projektu je 12,4 mil. Kč, z čehož 7,2 mil. Kč uhradí v rámci dotace Regionální operační program NUTS II Střední Morava. Tato akce jako zatím jediná byla v roce 2012 zařazena do rozpočtu. Konečné dobudování cyklistické stezky je naplánováno na rok 2013, kdy se počítá s investicí ve výši 2,4 mil. Kč. Dalším záměrem je projekt „Moravská povel“, jehož realizace je v jednání. V současné době je zatím z rozpočtu města schválena částka 50 tisíc Kč pro provedení výběrového řízení na dodavatele stavby. Tento projekt se jeví jako vhodný pro žádost o dotaci ze Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI), a to zejména díky splnění požadovaných parametrů dojížděky do zaměstnání a škol. Cena projektu byla projektantem upravena v souladu s požadavky SFDI a činí 10,5 mil Kč. Dotace Státního fondu dopravní infrastruktury by mohla dosáhnout až 4,2 mil. Kč a možná dotace z Olomouckého kraje až 1,6 mil. Kč. Zbývající částka bude hrazena z rozpočtu města Olomouc. Délka cyklotrasy by po dokončení měla být 1,3 km.

Projektem, který je v současné době ve stavu dokumentace územního rozhodnutí, je cyklistická trasa Týneček – Chválkovice. Délka této cyklistické stezky by po dokončení měla být 0,6 km a cena projektu byla vyčíslena na 3 mil. Kč. I zde město Olomouc podalo žádost na SFDI, který by mohl na projekt přispět částkou až 1,95 mil. Kč. Posledním navrhovaným projektem pro rok 2012 je cyklistická stezka mezi obcí Hlušovice a městskou částí Černovír v celkové délce 1,2 km. Jedná se tedy o integrovaný projekt, jehož nositelem je

z důvodu finanční náročnosti pro obec Hlušovice město Olomouc. V tomto projektu se počítá s dotací z Regionálního operačního programu NUTS II Střední Morava, který by mohl finančně přispět z celkových nákladů 12,4 mil Kč částkou přibližně 7,7 mil. Kč. Také v následujících letech se počítá, jak s výstavbou nových cyklistických tras, tak se zlepšením těch stávajících u kterých se především jedná o opravy povrchů, lepšího označení, eliminaci nebezpečných úseků a o snahu vybudování bezbariérových přístupů (Rada města Olomouce, 2011). Celkově lze hodnotit budoucí plány města pro podporu jízdy na kole za velmi přínosné pro zlepšení kvality života obyvatel.

Město Olomouc svým občanům nabízí široké sportovní vyžití, podílí se na tom nejen sportovní zařízení ve vlastnictví města Olomouce, ale také řada sportovišť v rukou soukromých subjektů. Nabízené služby většinou tvoří kurty na tenis, squash dále pak různá fitcentra, posilovny a wellness centra.

6. Přístup obyvatel Olomouce ke sportu

Cílem dotazníkového šetření bylo co nejvíce objektivně poznat vztah obyvatel městských částí Olomouce ke sportu, a to ať už aktivním přístupem, tak také přístupem pasivním (diváckým). Důraz byl kladem kromě rozdělení podle pohlaví zejména na věkovou strukturu a vzdělanostní strukturu dotazovaných, tak abychom byli schopni co nejlépe vyjádřit vztah ke sportu během lidského života.

6.1. Charakteristika oslovených respondentů dle strukturních znaků

Z reprezentativního vzorku 637 dotazníků se aktivně sportovní činnosti věnuje 396 oslovených, což je přibližně 62,1 %. Mužské pohlaví v reprezentativním vzorku tvoří 350 oslovených, žen bylo osloveno 287. V tabulce číslo 2 dále vidíme, která věková skupina v dotazníkovém šetření byla zastoupena nejvíce. Přibližně 30 % připadá na věkovou skupinu 20-24 let, což je jednoznačně nejvíce. Tento jev se dá vysvětlit například tím, že pro tazatele se zdála skupina ve stejném věku nejpřijatelnější pro oslovení. Přibližně stejný počet oslovených připadá na věkové skupiny 25-34 a 35-49 let. Nejméně je pak zastoupena věková skupina starších 65 let. V této věkové skupině tazatelé oslovili 30 respondentů. Co se týká vzdělanostní struktury, reprezentativní vzorek dotazníků byl z největší části tvořen respondenty, jejichž vzdělání dosahuje ukončeného středoškolského vzdělání s maturitou. Z reprezentativního vzorku dotázaných jich tohoto stupně vzdělání dosáhlo 331 a tvořili tak mírně nadpoloviční většinu. Dalšími nejčastěji zastoupenými skupinami dle vzdělanostní struktury byli vysokoškoláci a středoškoláci bez maturity. Zde byl počet respondentů prakticky stejný a na celkovém počtu se podílel přibližně 19 %. Nejmenší část tvořili obyvatelé Olomouce, kteří dosáhli základního stupně vzdělání. Těch bylo z celkového počtu respondentů 69 a tvořili tak necelých 11 % dotázaných. V počtu oslovených ekonomicky aktivních obyvatel (EAO) Olomouce dle zaměstnanecké struktury jsou na

nejvyšší pozici pracovníci v sektoru služeb. S počtem 188 respondentů tvoří 55% podíl z reprezentativního vzorku vztaženého právě k EAO. V sekundárním sektoru, který byl v dotazníkovém šetření zastoupen průmyslem a stavebnictvím pracuje celkem 104 respondentů. Ti tvoří přibližně 30% podíl na celkovém počtu oslovených. V primárním hospodářském sektoru jsou zaměstnána necelá 4 % respondentů z EAO Olomouce. Nezaměstnaní, kteří také tvoří ekonomicky aktivní obyvatelstvo, byli v dotazníkovém šetření zastoupeni téměř 10 % z oslovených respondentů. V sekci ekonomicky neaktivního obyvatelstvo (ENO) bylo osloveno celkem 296 respondentů. Nejvyšší zastoupení reprezentují studenti. Ti tvoří 73 % oslovených. Druhou nejpočetněji zastoupenou skupinou jsou ženy na mateřské dovolené, těch bylo celkem osloveno 36 a z celkového počtu tvoří 12% podíl. Reprezentativní vzorek u starobních důchodců tvoří celkem 29 dotázaných a 11 invalidních důchodců, kteří jsou tak nejméně početně zastoupenou skupinou u ENO Olomouce. V tabulce č. 8 dále vidíme rozdělení dle rodinného stavu. Nejvíce oslovených je svobodných (337) a tvoří mírně nadpoloviční podíl všech účastníků dotazníkového šetření, kteří byli zahrnuti do reprezentativního vzorku. Kategorie ženatí/vdané je druhou nejpočetněji zastoupenou skupinou a její podíl na celkovém počtu tvoří téměř 36 %. Nejméně je pak zastoupena kategorie vdovců či vdov, těch bylo osloveno 24 a podíl této skupiny je necelý 4%. Posledním zkoumaným strukturním znakem byl počet dětí ve věku 0-14 let v domácnosti. Z počtu 300 respondentů tvořících vzorek byly nejčastěji zastoupeny skupiny obyvatel nemající ani jedno dítě ve výše zmiňovaném věku. Těch se do této skupiny přihlásilo celkem 127 a tvoří podíl přesahující 42 %. Obyvatelé, jejichž počet dětí v domácnosti byl přesně jedno (92), se na celkovém počtu oslovených podíleli téměř 31 %. Přesně dvě děti v domácnosti vychovává 78 dotázaných respondentů. Nejmenší zastoupení měla pochopitelně skupina, která vychovává 3 a více dětí, a to přesně 1 % respondentů.

Tab. č. 8. Struktura respondentů účastnících se průzkumu „Přístup obyvatel Olomouce ke sportu“

strukturní znak	respondenti celkem	podíl jednotlivých skupin na dílčí skupině v (%)
CELKEM	637	
POHLAVÍ		
muži	350	54,9
ženy	287	45,1
VĚK		
15-19	75	11,8
20-24	193	30,3
25-34	143	22,5
35-49	134	21,0
50-64	62	9,7
65+	30	4,7
VZDĚLÁNÍ		
základní	69	10,8
střední bez maturity	119	18,7
střední s maturitou	331	52,0
vysokoškolské	118	18,5
EKONOMICKY AKTIVNÍ OBYVATELSTVO		
zemědělství/lesnictví	15	4,4
průmysl	58	17,0
stavebnictví	46	13,5
služby	188	55,1
nezaměstnaný	34	10,0
EKONOMICKY NEAKTIVNÍ OBYVATELSTVO		
žena na mateřské dovolené	36	12,2
student	220	74,3
starobní důchodce	29	9,8
invalidní důchodce	11	3,7
RODINNÝ STAV		
svobodný/svobodná	337	52,9
ženatý/vdaná	228	35,8
rozvedený/rozvedená	48	7,5
vdovec/vdova	24	3,78
POČET DĚTÍ V DOMÁCNOSTI RESPONDENTŮ (MIMO SVOBODNÝCH)		
0	127	42,3
1	92	30,7
2	78	26,0
3 a více	3	1,0

Zdroj: dotazníkové šetření (aktivní a pasivní přístup obyvatel Olomouce ke sportu), Katedra geografie PřF UP v Olomouci (2011), vlastní zpracování

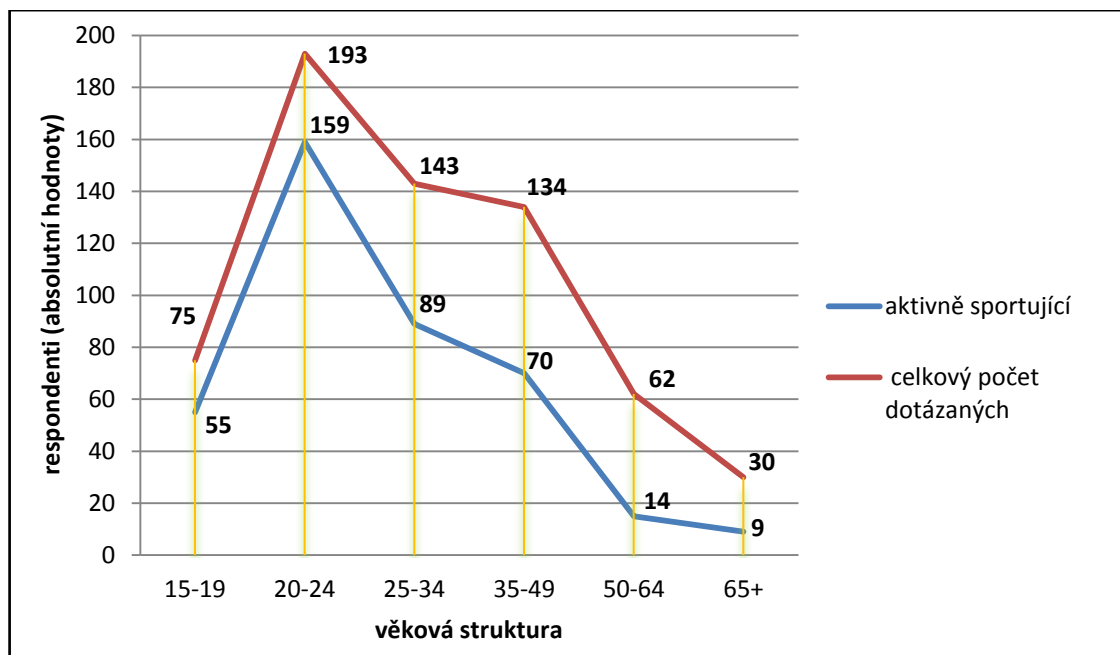
Tab. č. 9. Struktura aktivně sportujících respondentů účastnících se průzkumu „Přístup obyvatel Olomouce ke sportu“

strukturní znak	respondenti		podíl aktivně sportujících na dílčí skupině v (%)
	celkem	aktivně sportující	
	637	396	62,2
POHLAVÍ			
muži	350	234	66,9
ženy	287	162	56,4
VĚK			
15-19	75	55	73,3
20-24	193	159	82,4
25-34	143	89	62,2
35-49	134	70	52,2
50-64	62	14	22,6
65+	30	9	30,0
VZDĚLÁNÍ			
základní	69	46	66,7
střední bez maturity	119	53	44,5
střední s maturitou	331	211	66,8
vysokoškolské	118	86	72,9
EKONIMOCKY AKTIVNÍ OBYVATELSTVO			
zemědělství/lesnictví	15	6	40,0
průmysl	58	24	41,4
stavebnictví	46	26	56,5
služby	188	116	61,7
nezaměstnaný	34	20	58,8
EKONOMICKY NEAKTIVNÍ OBYVATELSTVO			
žena na mateřské dovolené	36	15	41,7
student	220	178	80,9
starobní důchodce	29	9	31,0
invalidní důchodce	11	2	18,2
RODINNÝ STAV			
svobodný/svobodná	337	271	80,4
ženatý/vdaná	228	102	44,7
rozvedený/rozvedená	48	17	35,4
vdovec/vdova	24	6	25,0
POČET DĚTÍ V DOMÁCNOSTI RESPONDENTŮ (MIMO SVOBODNÝCH)			
0	127	40	31,5
1	92	53	57,6
2	78	32	41,0
3 a více	3	2	66,7

Zdroj: dotazníkové šetření (aktivní a pasivní přístup obyvatel Olomouce ke sportu), Katedra geografie PřF UP v Olomouci (2011), vlastní zpracování

6.2. Charakteristika oslovených respondentů dle jejich aktivního přístupu ke sportu

Z celkového počtu 637 respondentů tvořících reprezentativní vzorek dotazníkového šetření se aktivnímu pohybu věnuje 396 oslovených, tedy podíl mírně převyšující 62 %, což je zcela určitě pozitivním zjištěním. Přibližně 67 % oslovených mužů se sportovní činnosti věnuje na aktivní úrovni. U žen je tento podíl nižší přibližně o 10 % a zlehka převyšuje 56 % dotázaných žen. Co se týká aktivně sportujících dle věkové struktury, můžeme poukázat na zárodek či naznačení faktu, že nejmladší generace sportuje méně, než generace starší, což by tak dávalo za pravdu studiím, které zkoumají přístup mladé generace ke sportu v rámci celé České republiky. Ačkoliv ve věkové skupině 15 – 19 let se sportu věnuje aktivně přes 73 % dotázaných, je toto číslo stále o 10 % nižší, než je tomu u věkové skupiny od 20 do 24 let. Tato věková skupina je tak s podílem aktivně sportujících kolem 82 % nejvíce sportovně zaměřenou skupinou dle věku. Ve věkových skupinách 25 – 34 a 35 – 49 let má pozitivní přístup k aktivnímu pohybu nadpoloviční podíl dotázaných a ačkoliv se tento podíl s přibývajícím věkem snižuje, lze jej hodnotit ve výsledku pozitivně. Skokové snížení aktivně sportujících přichází až s 50 rokem života. Důvodů tohoto razantního poklesu je pravděpodobně hned několik a pro jejich určení by byl nutný podrobnější výzkum. Jisté ovšem je, že v této věkové skupině silně převládá divácký přístup ke sportu a získávání informací o sportovním dění sdělovacími prostředky. Zajímavým způsobem lze popsat skupinu respondentů ve věku 65 let a starších, ta se vymyká představě o nesportujících seniorech a svým podílem aktivně se pohybujících převyšuje mladší generaci s věkem od 50 do 64 let. Hlavním důvodem opětovného nárůstu podílu aktivně sportujících by mohla být vyšší časová dostupnost spojená s důchodovým věkem.

Obr. 5. Aktivně a divácky sportující podle věkové struktury

Zdroj: Dotazníkové šetření (aktivní a pasivní přístup obyvatel Olomouce ke sportu), Katedra geografie PřF UP v Olomouci (2011), vlastní zpracování

Vztah dosaženého vzdělání a přístupu k aktivní podobě sportovní činnosti lze dle tabulky č. 9 komentovat jako stav, kdy nejvyššího podílu z reprezentativního vzorku všech aktivně sportujících tvoří vysokoškoláci, ti aktivně sportují v 73 % oslovených, dále pak středoškoláci s maturitní zkouškou. Těch aktivně sportuje 211 z 331, tedy téměř 67 % a respondenti s dosaženým základním vzděláním. V této vzdělanostní skupině aktivně sportuje 45 z 69, tedy přibližně 67 %. Ačkoliv se dal předpokládat výsledek, ve kterém budou lidé s vyšším dosaženým vzděláním aktivně sportovat více, tato hypotéza se podle výše zmíněných výsledků jednoznačně nepotvrdila a pouze u skupiny středoškoláků bez maturity nepřekročil podíl aktivně sportujících 50% hranici.

Ze skupiny ekonomicky aktivní obyvatelstvo (EAO), se nejvíce aktivní sportovní činnosti podle předpokladů věnují pracovníci služeb, a to téměř u 62 % respondentů. Ve výrobním sektoru nalezneme poměrně velký rozdíl mezi oběma reprezentujícími skupinami (průmysl, stavebnictví). Zatímco u průmyslu se aktivnímu pohybu věnuje pouze 41 % z oslovených, u stavebnictví je tento podíl o 15 % vyšší. Nepotvrzuje se tak představa spojená s těžkou

manuální prací ve stavebnictví a následnou nucenou nechuť aktivně sportovat. Naopak tuto představu splňuje průmysl a primární sektor zastoupen zemědělstvím a lesnictvím.

U skupiny ekonomicky neaktivního obyvatelstva (ENO) je nejvyšší podíl aktivně sportujících u skupiny studentů. Studenti celkově tvořili třetinový podíl na reprezentativním vzorku oslovených, tím by se také dalo vysvětlit poměrně vysoké číslo u celkového počtu aktivně sportujících. Žen na mateřské dovolené aktivně sportuje 15 z 36 dotázaných, což je další z pozitivních zjištění a dokazuje, že mateřství nemusí být překážkou v realizaci svého sportovního života. Vysoký podíl aktivně sportujících jedinců je patrný také u skupiny starobních důchodců, čímž se potvrzuje předchozí zjištění o vyšším počtu sportovně činných seniorů. V tabulce č. 9 dále vidíme strukturu rodinného stavu aktivně sportujících respondentů. Nejvyššího podílu aktivně sportujících dosahují dle rodinného stavu pochopitelně svobodní občané (80 %), ti mají zcela jistě více časových možností k seberealizaci v oblasti sportu a mnohem méně závazků a povinností plynoucích z rodinného života. Ovšem je nutno podotknout, že ani u ženatých či vdaných oslovených respondentů nelze podíl aktivně sportujících, který dosahoval téměř 45 %, označovat za nízký. Ze strukturního znaku, vztahujícímu se k aktivní sportovní činnosti v domácnostech s dětmi, byli vyřazeni respondenti, kteří svůj rodinný stav uvedli jako svobodný/á. Rodiny, které vychovávají 3 a více dětí, netvoří natolik reprezentativní vzorek, aby se výsledek šetření mohl vztáhnout na zbývající počet rodiny vychovávající 3 a více dětí. Největšího počtu aktivně sportujících dosáhli občané vychovávající přesně 1 dítě. Z této skupiny aktivně sportuje 53 z 92, což je asi 58 %. Ačkoliv u jedinců vychovávající přesně 2 děti je podíl aktivně sportujících výrazně nižší, lze ho i tak označit za poměrně vysoký a je nutno jej hodnotit pozitivně, jelikož by mohl existovat předpoklad provozování společných sportovních aktivit v rámci celé rodiny. Tuto domněnku potvrzuje fakt, že u všech skupin vychovávajících děti, je podíl aktivně sportujících vyšší než u zbývající skupiny, v níž se jedinci v domácnosti nestarají ani o jedno dítě do 14 let.

6.3. Hodnocení dotazníkového šetření z hlediska druhu provozovaných sportovních činností a doby strávené aktivním pohybem

Při hodnocení dotazníkového šetření z hlediska provozování konkrétních sportovních aktivit výzkum ukázal následující výsledky. Mezi aktivně sportujícími muži je nejoblíbenější provozovanou sportovní aktivitou fotbal, tomuto sportu se nejčastěji věnuje 71 respondentů, což je přibližně 30 % všech aktivně sportujících mužů. Druhou nejčastěji uváděnou sportovní činností je jízda na kole. Tu upřednostňuje 15 % respondentů. Další, mezi muži oblíbenou sportovními činností je, plavání, posilování, tenis a volejbal. U žen je situace z pohledu nejčastěji vykonávaného sportu mnohem vyrovnanější, neexistuje zde taková dominance jednoho sportovního odvětví. Nejčastěji provozovanou sportovní aktivitou je jízda na kole, kterou z celkového počtu 162 žen, jež se sportu věnují aktivně, uvedlo 24., což je asi 15% podíl. Druhou sportovní aktivitou dle oblíbenosti u žen je turistika, tu jako nejčastěji provozovanou uvedlo 21 oslovených žen. Dalším sportovním odvětvím, kterému se ženy nejčastěji věnují, je plavání, aerobik a cvičení zumbly. Dílčí výsledek této části šetření také ukázal na větší rozptyl provozovaných sportovních činností u žen než u mužů. Zatímco muži uvádějí celkem 24 provozovaných sportů, u žen je to o 5 sportů více. Tento výsledek lze vysvětlit například tím, že muži často sportují jako registrovaní a naopak ženy se sportu více věnují rekreačně, bez určité formy registrace. Tomuto faktu také odpovídá rozptyl navštěvovaných sportovních zařízení, kde je taktéž patrná větší rozmanitost u ženského pohlaví. Druhy sportovišť, které obyvatelé Olomouce navštěvují, odpovídají nejčastěji uvedeným sportovním odvětvím. U mužů jsou nejnavštěvovanějšími sportovními zařízeními fotbalová hřiště, cyklostezky a tělocvičny. Ženy nejčastěji uvedly cyklostezku, plaveckou halu a tělocvičnu.

Tato část dotazníkového šetření se také zabývala dobou strávenou aktivním pohybem. Celkový reprezentativní vzorek aktivního obyvatelstva, který činí 396 respondentů obou pohlaví, během týdne sportuje 2 234 hodin, čímž na jednoho jedince připadá přibližně 5 hodin 30 minut aktivního pohybu

týdně. Muži se z celkového počtu hodin aktivnímu sportu věnovali 1 366 hodin a jejich průměrný čas strávený týdně provozováním sportovních aktivit dosahoval téměř 6 hodin. Ženy se na celkovém čase podílely 868 hodinami a jejich průměrná doba týdně věnovaná aktivnímu pohybu lehce přesáhla 5 hodin. Muži tedy sportem stráví více času, ovšem u žen je větší rozptyl provozovaných sportovních odvětví a využívaných sportovních zařízení.

6.4. Hodnocení dotazníkového šetření z hlediska spokojenosti se sportovním vyžitím

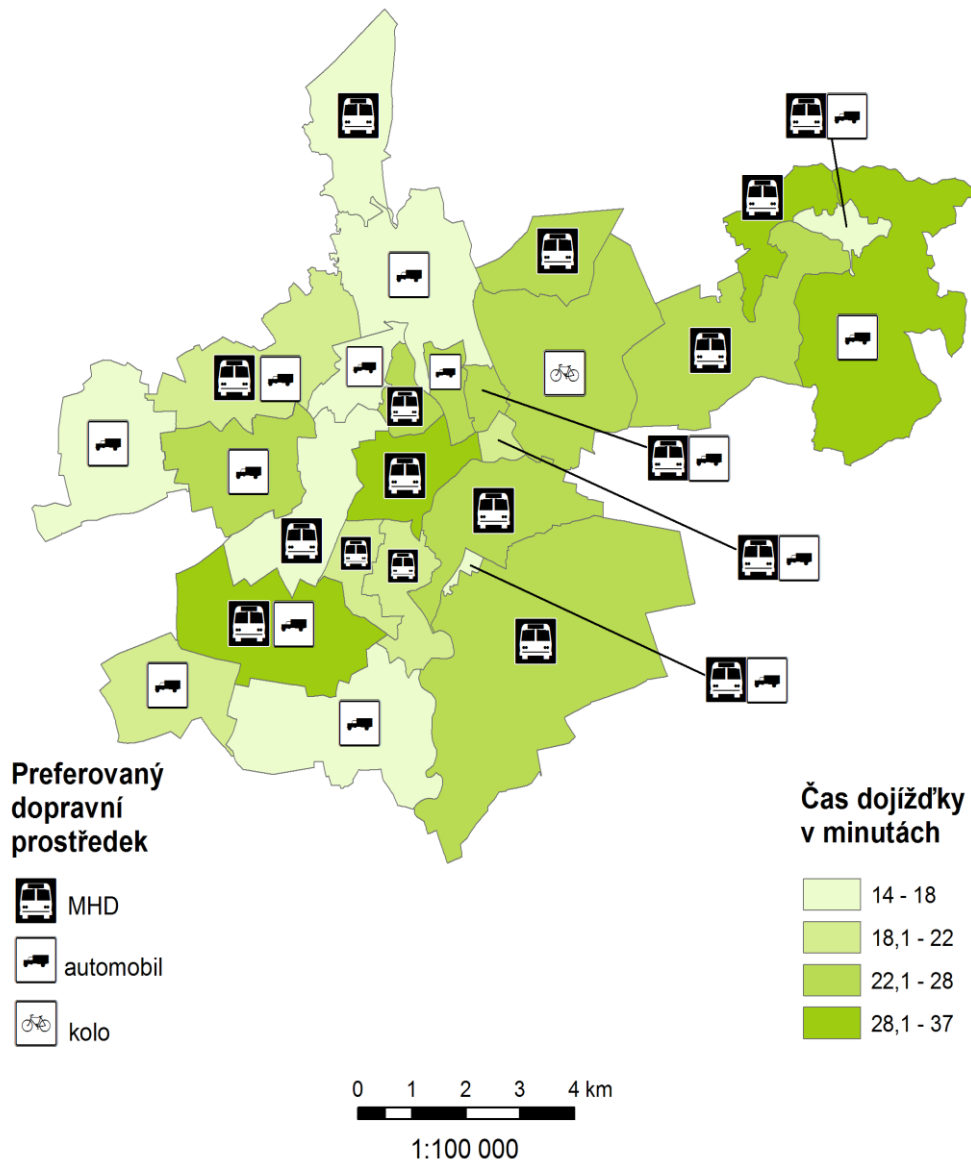
Další část dotazníkového šetření věnující se aktivním sportovcům se zabývá spokojeností obyvatel Olomouce se sportovním vyžitím v místě svého bydliště. Pouze 42 (11 %) aktivně sportujících obyvatel Olomouce, tvořících reprezentativní vzorek, je nespokojeno s možností naplnit své sportovní potřeby v místě svého bydliště. Jako nejčastější důvody nespokojenosti byly uváděny nutnost dojížděky za naplněním sportovních potřeb, a to u 11 respondentů a s tím související velká vzdálenost ke sportovištím (9 respondentů). Třetím nejčastějším důvodem nespokojenosti byla nedostatečná sportovní vybavenost dané městské části. S tímto zjištěním kontrastují odpovědi na otázku, zda jsou dotázaní nuceni pro naplnění svých sportovních aktivit dojíždět. Zde kladně odpovědělo 161 obyvatel Olomouce, kteří aktivně provozují určitou sportovní činnost, což tvoří necelých 41 % sportovně aktivních respondentů. Přibližně 24 % aktivně sportujících obyvatel Olomouce je omezeno svým zaměstnáním nebo školní docházkou v naplnění svých sportovních potřeb. Během jednoho týdne je tímto omezením snížena doba chtěného sportování průměrně o 4 hodiny.

6.5. Hodnocení dotazníkového šetření z hlediska doby dojížděky za uskutečněním sportovních aktivit a volby dopravního prostředku

Doba dojížděky se nejčastěji pohybovala do 30 minut v závislosti na zvoleném dopravním prostředku a odvětví chtěné sportovní aktivity. Z obrázku číslo 6. je jasně patrné, že bydliště v okrajové části města nemusí nutně znamenat dlouhou dobu dojíždění. Tato doba závisí také na nabídce sportovního vyžití dané městské části nebo částí okolních. Nejdélší dobu dojížděním stráví obyvatelé městských částí Lošov, Olomouc město a Slavonín. Zde doba dojížděky přesahuje 28 minut. Absolutně nejdélší doba dojížděky za uskutečněním sportovní aktivity se pohybuje okolo 2 hodin, tento čas uvedlo několik oslovených, kteří se aktivně věnují sjezdovému nebo běžeckému lyžování a jsou nuceni za naplněním svých sportovních potřeb dojíždět mimo město Olomouc.

Nejčastěji využívaným dopravním prostředkem, který aktivně sportující obyvatelé Olomouce volí, je městská hromadná doprava (MHD), která tvoří plných 50 % všech uvedených dopravních prostředků. O zbývající polovinu se podělil zejména bicykl (18 %) a automobil (20 %). V několika městských částech dotázaní shodně uvedli jako nejvyužívanější dopravní prostředek MHD i automobil (Slavonín, Řepčín, Pavlovičky, Bělidla, Nový Svět, Radíkov). Městskou část Chválkovice lze souhrnně označit považovat za velmi sportovně založenou, jelikož zde si nadpoloviční většina aktivně sportujících, kteří dojíždějí, volí kolo jako prostředek dopravy za sportovní aktivitou. Naprosté minimum dotázaných uvedlo jiné dopravní prostředky, než jsou výše zmíněné. Například jedenkrát byla uvedena koloběžka.

DOBA DOJÍŽDKY ZA USKUTEČNĚNÍM SPORTOVNÍCH AKTIVIT VOLBA DOPRAVNÍHO PROSTŘEDKU V MĚSTSKÝCH ČÁSTECH OLOMOUCE V ROCE 2011

Obr. 6. Doba dojížd'ky za uskutečněním sportovních aktivit a zvolený dopravní prostředek dle městských částí

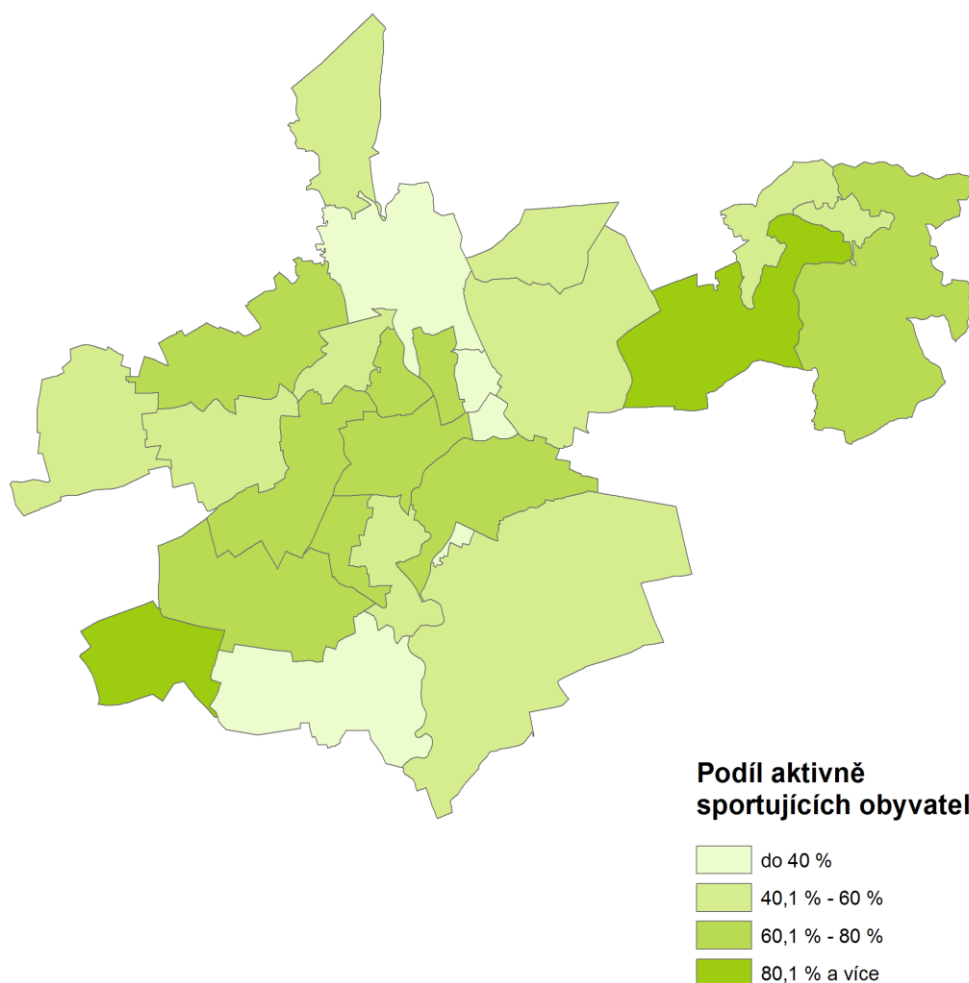
Zdroj: Dotazníkové šetření (aktivní a pasivní přístup obyvatel Olomouce ke sportu), Katedra geografie PřF UP v Olomouci (2011), vlastní zpracování

6.6. Hodnocení dotazníkového šetření z hlediska diváckého přístupu ke sportu

V této části dotazníkového šetření bylo cílem získat určitou představu o diváckém přístupu obyvatel ke sportu. Svůj divácký zájem o sport většina obyvatel Olomouc realizuje prostřednictvím televize. Z celkového počtu 637 respondentů plných 308, tj. 48 %, se o sportovní dění zajímá prostřednictvím televize. Pro dalších 130 respondentů je nejčastěji používaným sdělovacím prostředkem, který slouží jako informátor o sportovním dění internet. Přímé divácké účasti na sportovních kláních dává přednost přibližně 10 % všech oslovených respondentů.

Nejvíce přímých účastníků sportovních klání preferuje návštěvu fotbalových utkání. Další v pořadí jsou účasti na hokejových utkáních. Průměrný počet návštěv sportovních klání během roku se v celé Olomouci nejčastěji pohybuje v intervalech mezi 1-2 a 3-6 návštěvami. Ovšem samozřejmě nalezneme i opravdové sportovní nadšence a fanoušky, kteří určitá sportovní klání navštíví i více jak 25krát za rok. Jednoznačná odpověď neexistuje na otázku, k čemu návštěvník přihlíží při výběru sportovního klání. Nejdůležitějšími prvky dle získaných odpovědí jsou dobrá dopravní dostupnost, výše soutěže a cena vstupného.

PODÍL AKTIVNĚ SPORTUJÍCÍCH OBYVATEL V MĚSTSKÝCH ČÁSTECH OLOMOUCE V ROCE 2011

Obr. 7. Podíl aktivně sportujících obyvatel v městských částech Olomouce v roce 2011

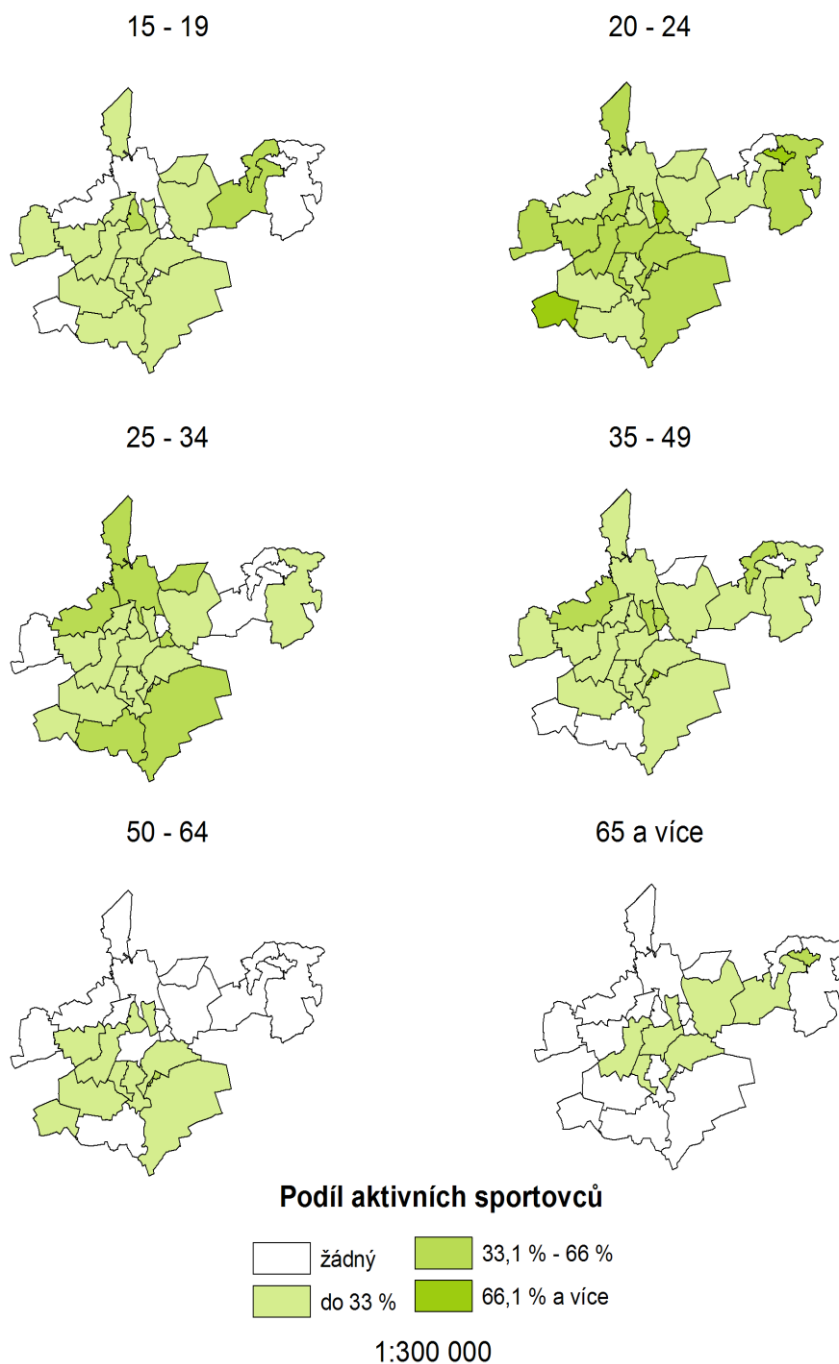
Zdroj: Dotazníkové šetření (aktivní a pasivní přístup obyvatel Olomouce ke sportu), Katedra geografie PřF UP v Olomouci (2011), vlastní zpracování

6.7. Hodnocení dotazníkové šetření dle přístupu obyvatel městských částí Olomouce ke sportu

Jak vidíme na obrázku číslo osm, podíl aktivně sportujících na celkovém počtu obyvatel v městských částech se nejčastěji pohybuje od 40 % do 60 %. V předchozím rozboru výsledků je zmíněna průměrná doba strávená aktivním pohybem sportujících obyvatel Olomouce, která se pohybuje přibližně okolo 5 hodin a 30 minut. Nad tento celoměstský průměr se dostali obyvatelé městských částí (Černovír, Holice, Hodolany, Hejčín, Chválkovice, Lazce, Nedvězí, Olomouc-město, Topolany a Týneček). Přičemž absolutně nejvyšší doba strávená aktivním sportem týdně přesahuje 9 hodin, a to u městské části Chválkovice. Za zmínku také stojí jedinec, který se sportu během týdne věnuje absolutně nejdelší dobu, tou je dívka ve věku 15-19 let bydlící ve Chválkovicích, která 36 hodin týdně stráví jízdou na koni.

Nejvyšší podíl aktivně sportujícího obyvatelstva nalezneme v městských částech Droždín a Nedvězí. V městské části Droždín se sportu aktivně věnuje téměř 91% oslovených a městské části Nedvězí se tento údaj blíží k 86 % respondentů. V Droždíně je tento údaj pravděpodobně vysoký z několika důvodů, jedním z nich může být vysoký počet oslovených ve věkových skupinách do 35 let života a také široký výběr sportovního vyžití, která tato městská část nabízí. Kromě tradičního fotbalového oddílu také například oddíl florbalový nebo házenkářský. Na druhé straně, tedy nejméně aktivně sportující, jsou obyvatelé v městských částech Černovír, Pavlovičky, Bělidla, Nemilany a Nový Svět. V těchto částech podíl reprezentativního vzorku oslovených aktivně sportujících obyvatel nepřesáhl 40 %. Konkrétně nejmenší podíl respondentů byl v Novém Světě a v Nemilanech (36 %).

PODÍL AKTIVNĚ SPORTUJÍCÍCH OBYVATEL V MĚSTSKÝCH ČÁSTECH OLOMOUCE V ROCE 2011 PODLE VĚKU

Obr. 8. Podíl aktivně sportujících obyvatel dle věku v městských částech Olomouce

Zdroj: Dotazníkové šetření (aktivní a pasivní přístup obyvatel Olomouce ke sportu), Katedra geografie PřF UP v Olomouci (2011), vlastní zpracování

Jak už bylo výše zmíněno, na mapách popisujících věkovou strukturu aktivně či pasivně sportujících obyvatel Olomouce, je dobře patrný zlom, který nastává ve věkové skupině 35-49 let, kdy se aktivně sportující obyvatelé Olomouce postupně více přiklánějí k diváckým a pasivním způsobům přístupu ke sportu. Vzhledem k počtu dotazníků získaných v určitých městských částech je nutné podotknout, že se objevily části, kde nebyli osloveni respondenti všech věkových kategorií. Pokud si rozebereme jednotlivé věkové skupiny aktivně sportujících jedinců, jsou výsledky následující.

Ve věkové skupině 15-19 let je největší podíl lidí věnujících se aktivnímu provozování sportovních aktivit v městských částech Lazce, Droždín a Svatý Kopeček. Nejvíce dotazníků zodpověděli obyvatelé ve věku 20-24 a pouze v jedné městské části (Svatý Kopeček) nebyl ani jeden dotázaný respondent, který by se v dané věkové kategorii nevěnoval sportu aktivním způsobem. Naopak největšího podílu dosáhly městské části Nedvězí, Radíkov a Pavlovičky. Co se týká zbývajících věkových skupin, v žádné městské části nepřesáhl podíl aktivně sportujících hodnotu 66 % oslovených obyvatel. Situace u spíše divácky zaměřených lidí je následující. Ve věkové skupině 35-49 let nalezneme městské části (Topolany a Droždín), ve kterých přesahuje 66 % oslovených. Ovšem je nutné poukázat na fakt, že obecně docházelo tazateli k oslovení spíše mladších obyvatel a z mnoha městských částí nemáme pro věkovou skupinu 65 let a více dostačující údaje.

7. Závěr

Na počátku závěrečného shrnutí práce je nutno zdůraznit její zaměření. Podstatná část diplomové práce spočívala ve zjištění postoje obyvatel Olomouce ke sportovním činnostem, přičemž důraz byl kladem zejména na aktivní přístup ke sportu. Hlavní výsledky tohoto šetření lze shrnout následovně.

Celkový vztah obyvatel Olomouce k aktivnímu pohybu lze hodnotit jako pozitivní, přes 62 % respondentů tvořících reprezentativní vzorek se věnuje sportu na aktivní úrovni. Ačkoliv se celkově dal očekávat podíl aktivně sportujících obyvatel nižší, je zde nutné podotknout velký vliv nejpočetněji zastoupené skupiny - studentů na výsledky šetření, kteří nepochybně podíl aktivně sportujících zvýšili. Z hlediska věkové struktury je zlomovou hranicí pro aktivní provozování sportovních aktivit věk 50 let. Zde pak narůstá podíl spíše sportovně divácky zaměřených respondentů. S tímto zjištěním se poněkud rozchází fakt, že v nejstarší věkové skupině opět nalezneme zvyšující se podíl aktivně sportujících. Z hlediska vzdělanostní struktury je nutno zmínit vzájemnou neprovázanost vyšší úrovně vzdělání a pohledu na aktivní způsob života. Stejně jako u vysokoškolsky či středoškolsky vzdělaných obyvatel Olomouce, také u lidí se základním vzděláním převládá aktivní přístup k provozování sportovních činností. Z pohledu ekonomicky aktivního obyvatelstva a jeho přístupu ke sportu se potvrdila domněnka, že nejvyšší podíl na aktivně sportujících bude tvořit nevýrobní sektor služeb. Taktéž se potvrdil předpoklad nižšího aktivního sportovního vyžití u profesí fyzicky náročnějších (zemědělství, lesnictví), kde je vyšší pravděpodobnost fyzické únavy.

Pozitivním ukazatel je poměrně vysoká sportovní aktivita u žen na mateřské dovolené a starobních důchodců, ekonomicky neaktivnímu obyvatelstvu pak jasně dominují studenti s nejvyšším podílem aktivně sportujících. Dle rodinného stavu jsou nejvíce sportovně aktivní skupinou pochopitelně svobodní. I zde by byl nutný podrobnější výzkum k odpovědi na otázku, proč je tomu tak. Jako nejpravděpodobnější se jeví názor, že mají více času na seberealizaci a nejsou „zatíženi“ povinnostmi rodinného života.

Moderní trend, kterým je společné rodinné aktivní sportování byl ve výsledcích šetření potvrzen vysokým podílem aktivně sportujících v domácnostech, kteří vychovávají jedno či více dětí. Tento podíl byl u každé dotazované skupiny vyšší než v domácnostech, kde se nevychovává ani jedno dítě.

Šetření se také částečně zaměřilo na divácky zaměřené sportovní fanoušky. Téměř polovina všech dotázaných sportovní dění sleduje prostřednictvím televize, naopak internet využívá přibližně 1/5 oslovených, což v dnešní době mnohými označovanou jako doba internetu lze hodnotit jako poměrně nízký podíl. Nejvíce divácky vyhledávanými sportovními událostmi jsou fotbal a hokej a potvrzují tak pověst dvou nejpoblárnějších sportů v České republice. Pro fanoušky, kteří se rozhodli navštívit určitou sportovní událost, jsou nejpodstatnějšími faktory dobrá cenová a dopravní dostupnost společně s kvalitou a úrovní hrané soutěže či klání.

Sportovní vyžití nebo divácká oblíbenost sportovních klání je pevně spjata se škálou sportovních zařízení, které mohou obyvatelé využívat, nejinak je tomu také v případě Olomouce. V porovnání s dle počtu obyvatelstva obdobně velkými městy v České republice se Olomouc může řadit k městům, které svým obyvatelům dokáže poskytnout dostatečný počet a kvalitu sportovních zařízení. K tomu v posledních letech zejména napomohlo vybudování aquaparku a rekonstrukce krytého plaveckého bazénu. Pokud by se Olomouc dočkala plánované přestavby zcela nevyhovující hokejové haly na moderní víceúčelový stadion, dostalo by se jejím obyvatelům opravdu komplexní nabídky sportovních zařízení.

V poslední řadě si dovoluji také shrnout poznatky týkající se geografie sportu a jejího možného využití v moderním světě. Jejího širokého uplatnění lze dost dobře dosáhnout například ve výchovně vzdělávacím procesu dětí. Zde provázanost geografie a sportu slouží jako výborná pomůcka při výuce zeměpisu. Další široké uplatnění geografie sportu se přímo nabízí při organizaci velkých sportovních událostí, kde mohou geografové ve spolupráci

s ekonomy, sociology a urbanisty nemalou měrou přispět při tvorbě těchto velkolepých událostí.

Shrnutí

Celkový vztah obyvatel Olomouce k aktivnímu pohybu lze hodnotit jako pozitivní. Přes 62 % respondentů tvořící reprezentativní vzorek se věnuje sportu na aktivní úrovni. Věkovou hranicí, kdy dochází k poklesu aktivně sportujících a pochopitelně tak nárůstu jedinců zajímajících se o sportovní dění z pohledu diváka je 50 let.

Olomouc je městem, které svým obyvatelům nabízí komplexní možnost sportovního vyžití, počet sportovních zařízení je například ve srovnání s ostatními sto tisícovými městy dostatečný, ovšem řada areálů by potřebovala rekonstruovat, což je spojené s nemalými finančními investicemi.

Geografie sportu, která má velký potenciál se v budoucnu prosadit na poli geografického výzkumu. Možnosti jejího využití v současné době nejsou zcela naplněny, za jednu z hlavních předností geografie sportu lze považovat využití ve výchovně vzdělávacím procesu učiva zeměpisu.

Summary

The total attitude the population of Olomouc to active movement can be evaluated as positive. Over 62 % of respondents constituting a representative sample is devoted to active level. Fifty years is age level, when the number of active sport individuals decreased and the number of passive sport individuals increased in the same time.

Olomouc is a city, that offers to its inhabitants a complete possibility of sports activities. The number of sports complexes is compared with other one hundred cities, but most of them need reconstruction. These reconstructions require considerable financial investment.

Geography of sports has great potential to assert itself in a field of geography research in the future. Its major advantage is the possibility to use in the education process of general geography.

Klíčová slova:

sport, geografie sportu, aktivní přístup ke sportu, sportovní oddíly, sportovní areály a zařízení

Key words:

sport, geography of sport, active approach to sport, sports club, sports club band facilities

Seznam literatury:

Literatura:

ALDSKOGIUS, H. (1993): Leksand. Hedeomora, Gidluns Bokförlag.

BALE, J. (2003): Sports Geography. Second Edition. New York: Routledge, 196 s.

BALE, J. & DEJONGHE, T. (2008): Editorial Sports Geography: an overview, s. 157-166.

BURLEY, T. (1966): A note of the geograpy of sport, The Professional Geographer, s. 55-56.

HALA, V. (2008): Nástin koncepce financování tělesné kultury a sportu Statutárním městem Olomouc, 73 s. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci Fakulta tělesné kultury Univerzita Palackého v Olomouci Fakulta tělesné kultury. Vedoucí práce doc. PaedDr. Tomáš Dohnal, CSc.

HOPKINS, J. (2005): The theater of sport. Baltimore: University Press, 460 s.

HROUDA, M. (2004): Historie fotbalu v Olomouci od vzniku Československa do konce 20. století. Olomouc. 68 s. Diplomová práce. Univerzita Palackého Olomouc.

CHOUTKA, M. & DOVALIL, J. (2004): Olympismus. Praha: Olympia, 219 s.

JAREŠ, B. (2009): 100 let TJ Milo Olomouc 1909-2009. Olomouc: FGP Studio Olomouc, 79 s.

JEŘÁBEK, L. (2007): Český a československý fotbal: Lexikon osobností a klubů. Praha: Grada Publishing a.s., 264 s.

JOKL, E. a kol. (1956): Sports in the Cultural Pattern of the World. Helsinki, Institute of Occupational Health.

KLADIVO, P. a kol. (2011): Prostorová diferenciacie kvality života obyvatel města Olomouce. Brno, 161 s. Disertační práce. Masarykova Univerzita Přírodovědecká fakulta. Vedoucí práce doc. RNDr. Václav Toušek, CSc.

MACHÁT, J. (2009): Sportovní aktivity u vybraných skupin populace. Brno, 45 s. Bakalářská práce. Masarykova Univerzita Brno, Fakulta sportovních studií Katedra kineziologie. Vedoucí práce Mgr. Jana Juříková, Ph.D.

MITÁŠ, J. (2011): Pohybová aktivita a inaktivita obyvatel České republiky v kontextu behaviorálních změn. Olomouc, Habilitační práce. Univerzita Palackého Olomouc.

NĚMEČEK, K. (2006): Historie armádního boxu v Dukle Olomouc. Olomouc, 74 s. Bakalářská práce. Univerzita Palackého Olomouc. Vedoucí práce Jakub Válek.

PECHÁČKOVÁ, R. (2006): Historie ženského basketbalu v Olomouci. Olomouc, 61 s. Bakalářská práce. Univerzita Palackého Olomouc.

ROONEY, J. (1969): Up from the mines and out from the prairies: some geographical implications of the football in de US. Geographical Review, s. 471-492.

Sportovní hala Univerzity Palackého dospěla. Hanacké noviny. 1996, s. 1.

Sportovní klub Univerzity Palackého v Olomouci. 50 let vysokoškolského sportu v Olomouci. Olomouc: Euro-Print, 2000, 56 s.

ŠICHAN, J. (2011) Časoprostorový vývoj kolektivních sportů v České republice. Olomouc, 94 s. Diplomová práce. Univerzita Palackého Olomouc. Vedoucí práce doc. RNDr. Marián Halás, Ph.D.

TIHELKOVÁ, J. (2011) Analýza kvality cyklistické infrastruktury v Olomouci. Pardubice, 48 s. Bakalářská práce. Univerzita Pardubice Dopravní fakulta Jana Pernera. Vedoucí práce Ing. Michaela Pavelková, Ph.D.

Internetové zdroje:

50 let vysokoškolského sportu v Olomouci: Od počátku k dnešku Vysokoškolský sport v Olomouci. SPORTOVNÍ KLUB UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI. Sportovní klub Univerzity Palackého v Olomouci [online]. 2000 [cit. 2012-02-19]. Dostupné z: <http://skupol.sweb.cz/50let.html>

Aquapark Olomouc: Atrakce letní aquapark. ESMEDIA, a.s. Aquapark Olomouc [online]. [cit. 2012-02-24]. Dostupné z: <http://www.aqua-olomouc.cz/atrakce-letni-aquapark.asp>

Aquapark Olomouc: Atrakce vnitřní areál. ESMEDIA, a.s. Aquapark Olomouc [online]. [cit. 2012-02-24]. Dostupné z: <http://www.aqua-olomouc.cz/atrakce-vnitрни-areal.asp>

BALE, John a Trudo DEJONGHE. Editorial Sports Geography: an overview. In: s. 10. Dostupné z: <http://users.telenet.be/trudo.dejonghe/pdf/sportgeography%20an%20overviev.pdf>

Česká boxerská asociace. ČESKÁ BOXERSKÁ ASOCIACE. Česká boxerská asociace: Kontakty-Severomoravská oblast [online]. 2010 [cit. 2012-01-10]. Dostupné z: <http://czechboxing.cz/kontakty/severomoravska-oblast>

Česká boxerská asociace. ČESKÁ BOXERSKÁ ASOCIACE. Česká boxerská asociace: Kontakty-Jihomoravská oblast [online]. 2010 [cit. 2012-01-10]. Dostupné z: <http://www.czechboxing.cz/kontakty/jihomoravska-oblast>

Česká obec sokolská: Činnosti. ČESKÁ OBEC SOKOLSKÁ. Česká obec sokolská [online]. 2007 [cit. 2012-02-27]. Dostupné z: <http://www.sokol.eu/COS/testwww.nsf/pages/sport-pro-vsechny-8EEC>

Česká obec sokolská: Sokol v krajích. ČESKÁ OBEC SOKOLSKÁ. Česká obec sokolská [online]. 2007 [cit. 2012-02-27]. Dostupné z: <http://www.sokol.eu/COS/testwww.nsf/pages/olomoucky-kraj-BED1>

Český svaz házené. Český svaz házené [online]. 2009 [cit. 2011-12-13]. Historie házené. Dostupné z WWW: <<http://www.svaz.chf.cz/content.aspx?contentid=2693>>.

Český svaz házené. Český svaz házené [online]. 2009 [cit. 2011-12-13]. Přehled mistrů České republiky. Dostupné z WWW: <<http://www.svaz.chf.cz/content.aspx?contentid=3450>>.

Český volejbalový svaz. ČESKÝ VOLEJBALOVÝ SVAZ. Český volejbalový svaz - Skupina EX-Z [online]. 2012 [cit. 2012-02-23]. Dostupné z: <http://www.cvf.cz/souteze.php?action=skupina&id=3468>

Dámský házenkářský klub Zora Olomouc. DHK ZORA OLOMOUC. Dámský házenkářský klub Zora Olomouc [online]. 2012 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: http://www.dhkszoraolomouc.cz/klub_hala.html

Dámský házenkářský klub Zora Olomouc. Dámský házenkářský klub Zora Olomouc [online]. 2011 [cit. 2011-12-13]. 1919 - 1949: Éra české házené.

Dostupné z WWW: <http://www.dhkzoraolomouc.cz/klub_historie_1919-1949.html>.

Dámský házenkářský klub Zora Olomouc. Dámský házenkářský klub Zora Olomouc [online]. 2011 [cit. 2011-12-13]. 1949 - 1956: Začátky mezinárodní házené. Dostupné z WWW: <http://www.dhkzoraolomouc.cz/klub_historie_1949-1956.html>.

Dámský házenkářský klub Zora Olomouc. Dámský házenkářský klub Zora Olomouc [online]. 2011 [cit. 2011-12-13]. 1957 - 1967: Výměna generací a první titul. Dostupné z WWW: <http://www.dhkzoraolomouc.cz/klub_historie_1957-1967.html>.

Dámský házenkářský klub Zora Olomouc. Dámský házenkářský klub Zora Olomouc [online]. 2008 [cit. 2011-12-13]. Historie dámského házenkářského klubu Zora Olomouc . Dostupné z WWW: <<http://new.dhkzoraolomouc.cz/historie-dhk-zora-olomouc.html>>.

Denní zpravodajství o veřejných zakázkách. IVZ CZ, a.s. Vz24CZ [online]. 2011 [cit. 2012-02-24]. Dostupné z: <http://www.vz24.cz/clanky/olomouc-bude-investovat-do-zatepleni-budovy-plaveckeho-stadionu/>

Fotbalová asociace České republiky. Wwww.fotbal.cz [online]. 2011 [cit. 2011-12-01]. Gambrinus liga. Dostupné z WWW: <http://www.gambrinusliga.cz/pages/statistiky_soutez_statistiky.asp>.

HC Olomouc Mistr České republiky 1994. HC OLOMOUC, s.r.o. HC Olomouc [online]. 2011 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: <http://www.hc-olomouc.cz/zobraz.asp?t=historie-stadionu>

HC Olomouc s.r.o. HC Olomouc Mistr České republiky 1994 [online]. 2011 [cit. 2011-12-06]. Historie klubu. Dostupné z WWW: <<http://www.hc-olomouc.cz/zobraz.asp?t=historie>>.

HC Olomouc s.r.o. HC Olomouc Mistr České republiky 1994 [online]. 2011 [cit. 2011-12-06]. Informace o klubu. Dostupné z WWW: <<http://www.hc-olomouc.cz/zobraz.asp?t=klub>>.

Historie hřišť SK Sigma Olomouc. SIGMA FOTBAL. Wwww.sigmafotbal.cz [online]. 2012 [cit. 2012-02-19]. Dostupné z: <http://www.sigmafotbal.cz/cs/kronika/hriste>
Idnes.cz, Olomoucký kraj. IDNES.CZ. Idnes.cz [online]. 2011 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: http://olomouc.idnes.cz/olomouc-zvazuje-budoucnost-zimního-stadionu-mozna-postavi-novy-pyn-/olomouc-zpravy.aspx?c=A110324_1554739_olomouc-zpravy_stk

Informační server statutárního města - Statutární město Olomouc: Odbor vnějších vztahů a informací. MAGISTRÁT MĚSTA OLOMOUCE. Statutární město Olomouc [online]. 2011 [cit. 2012-02-23]. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/phprs/view.php?cislocianku=2002050112>

LiveSport. Wwww.eurofotbal.cz [online]. 2011 [cit. 2011-12-01]. Česko - MSFL - zprávy. Dostupné z WWW: <<http://www.eurofotbal.cz/souteze/cesko/msfl/>>

LiveSport. Wwww.eurofotbal.cz [online]. 2011 [cit. 2011-12-01]. Sigma Olomouc (Česko) - výsledky a rozlosování. Dostupné z WWW: <<http://www.eurofotbal.cz/kluby/cesko/sigma-olomouc/zapasy/gambrinus-liga-2011-2012/?cID=19&sID=282>>.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: Zákon o podpoře sportu. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, mládeže a tělovýchovy. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. 30.6.2001, 21.4.2010 [cit. 2012-02-18]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/zakon-o-podpore-sportu>

Olomouc.cz: Zprávy z regionu. NEJLEPŠÍ ADRESA. CZ. Tourism Olomouc.eu [online]. 2011 [cit. 2012-02-24]. Dostupné z: <http://zpravodajstvi.olomouc.cz/clanky/Venkovni-areal-plaveckeho-stadionu-ceka-velka-rekonstrukce-za-35-milionu-16143>

OLTERM & TD Olomouc, a.s. OLTERM & TD OLOMOUC, a.s. Historické fotografie [online]. 2012 [cit. 2012-02-24]. Dostupné z: <http://www.olterm.cz/plavecky-bazen/fotogalerie>

OLTERM & TD Olomouc, a.s. OLTERM & TD OLOMOUC, a.s. historie [online]. 2012 [cit. 2012-02-24]. Dostupné z: <http://www.olterm.cz/firma/mdl/info/historie>

Regionální sdružení ČSTV Olomouc. O nás. ČESKÝ SVAZ TĚLESNÉ VÝCHOVY. Regionální sdružení ČSTV Olomouc [online]. 2012 [cit. 2012-02-28]. Dostupné z: <http://www.cstv.cz/olomouc/>

Regionální sdružení ČSTV Olomouc: Stanovy. ČESKÝ SVAZ TĚLESNÉ

VÝCHOVY. Regionální sdružení ČSTV Olomouc [online]. 2012 [cit. 2012-02-28]. Dostupné z: <http://www.cstv.cz/olomouc/>

Regionální sdružení ČSTV Olomouc: Subjekty sdružené v RS ČSTV Olomouc. ČESKÝ SVAZ TĚLESNÉ VÝCHOVY. Regionální sdružení ČSTV Olomouc [online]. 2012 [cit. 2012-02-28]. Dostupné z: <http://www.cstv.cz/olomouc/>

Rok 2011 - podle tématických skupin: Stav a pohyb obyvatelstva v ČR 1.až 4. čtvrtletí 2011. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Český statistický úřad [online].

2012 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z:
<http://czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/p/4001-11>

RŮŽKOVÁ, Jiřina , et al. HISTORICKÝLEXIKON OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY 1869–2005 I. DÍL : Počet obyvatel a domů podle obcí a částí obcí v letech 1869–2001 podle správního rozdělení České republiky k 1. 1. 2005 [online]. 2006. Praha : Český statistický úřad, 2006 [cit. 2011-10-13]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/xk/redakce.nsf/i/historicky_lexikon_obci_ceske_republ_iky_1869_2005>. ISBN 0-250-1310-3.

SK Sigma Olomouc. SK Sigma Olomouc a.s. [online]. 2011 [cit. 2011-12-06]. Podrobná historie-Období od roku 1955 do roku 1982. Dostupné z WWW: <<http://www.sigmafotbal.cz/cs/index.php?umenu=1-2-29->>.

SK Sigma Olomouc. SK Sigma Olomouc a.s. [online]. 2011 [cit. 2011-12-06]. Zápasy

SK Sigma Olomouc v evropských pohárech. Dostupné z WWW: <<http://www.sigmafotbal.cz/cs/kronika/evropske-pohary/>>.

SK UP Olomouc volejbal ženy: Základní údaje. SK UP OLOMOUC. SK UP Olomouc volejbal ženy [online]. 2012 [cit. 2012-02-23]. Dostupné z: http://www.volejbalolomouc.cz/?option=com_content&view=article&id=1

SK UP Olomouc. Historie SK UP OLOMOUC - oddíl ženského basketbalu [online]. 2007 [cit. 2011-12-12]. Sportovní klub UP Olomouc basketbal ženy. Dostupné z WWW: <<http://www.basketskup.cz/zobraz.asp?t=historie>>.

Sportovní klub UP oslavil šedesátiny. ŽURNÁL ONLINE UNIVERZITY PALACKÉHO. Žurnál online Univerzity Palackého [online]. 2011 [cit. 2012-02-

19]. Dostupné z: <http://www.zurnal.upol.cz/zprava/clanek/sportovni-klub-up-oslavil-sedesatiny/>

STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. "Nevšední projekt" Aquapark Olomouc. Olomouc, 2007. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/aktuality/2008/aquapark-olomouc-20081114.pdf>

Střední Morava- Srdce a brány dokořán. OLOMOUCKÝ KRAJ. Střední Morava -

Tourism [online]. 2012 [cit. 2012-02-24]. Dostupné z: <http://www.strednimorava-tourism.cz/cil/plavecky-stadion-olomouc>

T.J. SOKOL Olomouc. SOKOL OLOMOUC. Sokol Olomouc [online]. 2009 [cit. 2012-02-27]. Dostupné z: <http://www.sokololomouc.cz/o-nas/>

TJ Milo Olomouc Střední Novosadská 48: Fotbal. 16UP GROUP. TJ Milo Olomouc [online]. 2009, 2010 [cit. 2012-03-01]. Dostupné z: <http://www.tjmilo.cz/oddily/tenis/>

TJ Milo Olomouc Střední Novosadská 48: Fotbal. 16UP GROUP. TJ Milo Olomouc [online]. 2009, 2010 [cit. 2012-03-01]. Dostupné z: <http://www.tjmilo.cz/oddily/hokej/>

TJ Milo Olomouc Střední Novosadská 48: Fotbal. 16UP GROUP. TJ Milo Olomouc [online]. 2009, 2010 [cit. 2012-03-01]. Dostupné z: <http://www.tjmilo.cz/oddily/fotbal/>

TJ Milo Olomouc Střední Novosadská 48: Fotbal. 16UP GROUP. TJ Milo Olomouc [online]. 2009, 2010 [cit. 2012-03-01]. Dostupné z: <http://www.tjmilo.cz/oddily/kolová/>

TJ Milo Olomouc Střední Novosadská 48: Fotbal. 16UP GROUP. TJ Milo Olomouc [online]. 2009, 2010 [cit. 2012-03-01]. Dostupné z: <http://www.tjmilo.cz/oddily/turistika/>

Veřejná databáze: Vybrané statistické údaje za obec. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Český statistický úřad MOS - Městská a obecní statistika [online]. 2012 [cit. 2012-02-18]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=5&pro_1_154=500496&cislotab=MOS+ZV01

Zimní stadiony: Databáze zimních stadionů. SDRUŽENÍ ZIMNÍCH STADIONŮ V ČESKÉ REPUBLICE. Zimní stadiony [online]. 2003 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: <http://www.zimnistadiony.cz/view.php?cisloclanku=2003010184>

Ostatní zdroje:

Informace získány na základě osobního rozhovoru s panem Bc. Vojtěchem Halou, vedoucím oddělení sportu, magistrát města Olomouce.

Ze dne 21. 2. 2012.

Rada města Olomouce, Důvodová zpráva pro jednání: Cyklistické stezky
17. 10. 2011

Seznam příloh:

Příloha č. 1: Dotazníkové šetření: „ Aktivní a pasivní přístup ke sportu“

AKTIVNÍ A PASIVNÍ PŘÍSTUP KE SPORTU

Dotazník

Katedra geografie Přírodovědecké fakulty UP v Olomouci řeší v letech 2011-2014 projekt Grantové agentury ČR P404/11/1811 pod názvem „Urbánní a suburbánní kvalita života: geografický pohled“, který je zaměřen na výzkum kvality života obyvatel Olomoucka. Součástí výzkumu je řada dotazníkových šetření, z nichž jedno je zaměřeno na problematiku sportu. Dotazníkové šetření je zajišťováno prostřednictvím tazatelů – studentů Katedry geografie. Prosíme o vstřícný přístup osoby bydlící trvale i přechodně v Olomouci. Za ochotu odpovědět na naše dotazy Vám předem děkujeme.

Kontaktní adresa: Doc. RNDr. Václav Toušek CSc., Katedra geografie Přírodovědecké fakulta UP, Třída 17. listopadu 12 Olomouc 771 46

Poznámka: Vybranou odpověď na otázku prosím viditelně označte křížkem. U otevřených otázek prosím vyplňte.

1. Věnujete se sportu včetně turistiky aktivně?

☐	ano
☐	ne ¹

A) Aktivní přístup:

2. Kolik hodin týdně v průměru věnujete aktivnímu sportování:

3. Jakému konkrétnímu sportu se věnujete nejčastěji:

¹ pokud odpovíte pouze „ne“ pokračujte otázkou číslo 8

4. Navštívil/a jste v posledním roce některé z níže uvedených sportovních zařízení z důvodu naplnění svých aktivních sportovních potřeb:

☐	plavecká hala
☐	otevřený plavecký bazén včetně přírodního koupaliště
☐	hokejový stadion
☐	ledovou plochu určenou k bruslení pro veřejnost
☐	sportovní krytá hala
☐	tělocvična
☐	posilovna/fitness
☐	tenisové hřiště
☐	volejbalové hřiště
☐	golfové hřiště včetně hřiště pro minigolf
☐	atletický stadion
☐	fotbalové hřiště
☐	bowling/kuželky
☐	cyklostezka
☐	jiné (jaké) _____
☐	žádné

5. Omezuje Vás vaše studium/zaměstnání ve Vašich sportovních aktivitách:

☐	ano
☐	ne

pokud „ano“ o kolik hodin toto omezení snižuje chtěnou dobu týdenního sportování:

6. Omezuje Vás lokalita Vašeho bydliště při naplňování sportovních aktivit:

☐	ano
☐	ne

pokud „ano“ jak:

7. Jste nuceni pro naplnění svých sportovních aktivit dojíždět:

☐	ano
☐	ne

pokud „ano“ jakým dopravním prostředkem nejčastěji dojíždíte a jak dlouho Vám to trvá:

B) Pasivní přístup:

8. Pasivní vztah ke sportu nejčastěji realizujete prostřednictvím:

- televize
- internetu
- jinými sdělovacími prostředky (tisk, rádio)
- přímou účastí na sportovních událostech

9. Jak často navštěvujete jako divák sportovní klání (uved'te zhruba počet návštěv během jednoho roku) :

- 1-2 návštěvy
- 3-6
- 7-12
- 13-24
- 25 a více

10. Které sportovní odvětví při svých návštěvách nejvíce preferujete:

- fotbal
- hokej
- házená
- volejbal
- basketbal
- florbal
- atletika
- tenis
- aerobik
- gymnastika
- baseball
- jiné (jaké) _____

11. Jako divák při návštěvě sportovního klání přihlížíte:

- k výši soutěže
- k úrovni soupeře
- k dostupnosti sportoviště
- k diváckému zázemí sportoviště
- k ceně vstupného

(možno vybrat více odpovědí)

12. Pro návštěvu sportovního klání nejčastěji volíte:

☐	chůzi
☐	kolo
☐	MHD
☐	automobil
☐	jiné (jaké).....
☐	kombinace více možností (zaškrtněte jaké)

Identifikační údaje:

I. Věková kategorie:

☐	15-19
☐	20-24
☐	25-34
☐	35-49
☐	50-64
☐	65+

II. Vzdělání:

☐	základní
☐	střední bez maturity
☐	střední s maturitou
☐	vysokoškolské

III. Zaměstnání:

☐	zemědělství/lesnictví
☐	průmysl
☐	stavebnictví
☐	ostatní
☐	nezaměstnaný
☐	žena na mateřské dovolené
☐	student
☐	starobní důchodce
☐	invalidní důchodce

IV. Rodinný stav:

☐	svobodný/svobodná
☐	ženatý/vdaná
☐	rozvedený/rozvedená
☐	vdovec/vdova

V. Počet dětí ve věku 0-14 let v domácnosti

☐	0
☐	1
☐	2
☐	3 a více

VI. Pohlaví

☐	muž
☐	žena

VII. Bydliště

Městská část.....

Ulice a číslo popisné.....

Děkujeme za Váš čas strávený nad dotazníkem